

*Doamne, Isuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu,
miluiește-mă pe mine, păcătosul.*

Cei răi nu pot fi fericiți!

(scrisoare adresată de Alexandru Vlahuță
fiicei sale, Margareta)

Să trăiești Mimilică dragă, și să fii bună. Să fii bună pentru ca să poți fi fericită. Cei răi nu pot fi fericiți. Ei pot avea satisfacții, plăceri, noroc chiar, dar fericire nu. Nu, pentru că cei răi nu pot fi iubiți, și-al doilea... norocul și celelalte “pere mălăiețe”, care se aseamănă cu el, vin de-afară, de la oameni, de la împrejurări, asupra cărora n-ai nici o stăpânire și nici o putere, pe când fericirea, adevărata fericire în tine răsare și-n tine-nflorește și leagă rod, când ți-ai pregătit sufletul pentru ea. Și pregătirea asta este opera de fiecare clipă, - când pierzi răbdarea, împrăștii tot ce-ai înșirat și iar trebuie s-o iei de la început. Și de aceea vezi așa de puțini oameni fericiți... Atâți câți merită.

A, dacă nu ne-am iubi pe noi așa fără de măsura, dacă n-am face atâta caz de persoana noastră și dacă ne-am dojeni de câte ori am mințit sau ne-am surprins asupra unei răutăți, ori asupra unei fapte urâte; dacă, în sfârșit, ne-am examina mai des și mai cu nepărtinire (lesne-i de zis!), am ajunge să răzuim din noi partea aceea de prostie fudulă, de răutate și de necinste murdară, din care se îngrașă dobitocul ce se lăfăiește în nobila noastră făptură. Se știe că durerea e un minunat sfătuitoare. Cine-i mai deschis la minte trage învățătură și din durerile altora.

Eu am mare încredere în voința ta. Rămâne să știi doar ce să vrei. Și văd c-ai început să știi și asta. Doamne, ce bine-mi pare c-ai început să te observi să-ți faci singură muștrări și să-ți cauți singură drumul cel adevărat!

- continuare la pag. 4 -

Poruncă nouă vă dau vouă: să vă iubiți unul pe altul (In. 13, 34)

CUPRINS

Porunca Iubirii apare cu binecuvântarea **Arhiepiscopiei Sibiului**

C A L E A A D E V Ă R U L V I A T A	Credința și dragostea dintâi		C R E D I N Ț A N Ă D E J D E A D R A G O S T E A	
	SMERENIA – remediu al împrăstierii și al împietririi duhovnicești - <i>Pr. prof. univ. dr.</i>			
	<i>GHEORGHE I. DRĂGULIN</i>			5
	Iisus Hristos - împlinitorul Legii și al Profetilor - <i>prof.dr. Laurențiu Popica</i>			10
	De la Facere la Apocalipsă			
	Rătăcirii și regăsiri			
	Minunea moaștelor de la Aiud care au izvorât mir - <i>Danion Vasile</i>			19
	Un întineric apăsător și sumbru s-a așternut peste Biserici [„ciuma ecumenistă”] - <i>Sfântul Ierarh Vasile cel Mare</i>			22
	Cum a fost posibil? Comunismul – ciuma roșie a pământului - <i>Mocanu Iuliana</i>			27
	Convertirea lui Galilei la geocentrism - <i>Robert Sungenis</i>			38
Misiunea Bisericii			D R A G O S T E A	
Ținerii - Familia - Lumea				
Atac la sufletul neamului – <i>Dan Puric</i>		52		
„Oorabilitatea” unor enoriași, o îngreunare a activității preotului - <i>Pr. prof. univ. dr.</i>				
<i>GHEORGHE I. DRĂGULIN</i>		56		
Sarrah – soția lui Avraam - <i>Corneliu C.</i>		59		
Poezii – Preot Costică Moroianu		62		
Cartea ortodoxă prin poștă		64		
Talon Abonamente		66		
<i>Pace ție, cititorule!</i>				

Așa, Mimilică dragă, ceartă-te de câte ori te simți egoistă, de câte ori te mușcă de inimă șarpele răutății, al invidiei sau al minciunii. Fii aspră cu tine, dreaptă cu prietenii și suflet larg cu cei răi. Fă-te mică, fă-te neînsemnată de câte ori deșertăciunea te îndeamnă să strigi: „Uitați-vă la mine!”. Dar, mai ales, aș vrea să scriu de-a dreptul în sufletul tău aceasta: **Să nu faci nici o faptă a cărei amintire te-ar putea face vreodată să roșești. Nu e triumf pe lume, nici sprijin mai puternic, nici mulțumire mai deplină, ca o conștiință curată.**

Păstrează scrisoarea asta. Când vei fi de 50 de ani ai s-o înțelegi mai bine. Să dea Dumnezeu s-o citești și atunci cu sufletul senin de azi ...

Te îmbrățișează cu drag,

Al. Vlahuță

Când ai împlinit șaptesprezece ani

Credința și dragostea dinții

SMERENIA –

remediu al împrăstierii și al împietririi duhovnicești

Pr. prof. univ. dr. GHEORGHE I. DRĂGULIN

Cea mai mare sărbătoare creștină, orice credincios o știe, este praznicul împărătesc al Paștilor, adică învierea din morți cu trupul a Mântuitorului. Pentru a fi cinstit după cuviință, evenimentul trebuie precedat de o pregătire îndelungată. Perioada aceasta de nevoință și puritate morală începe cu săptămânile Triodului. Este un răstimp de post, de rugăciuni repetate, de cercetare a celor nevoiași, de primire a Sfintei Împărtășanii. Toate aceste eforturi duhovnicești se aseamănă cu parcurgerea anevoioasă a multor trepte, pentru ca, la capătul scării, să se poată intra în lumina și bucuria altarului Domnului.

Sfânta Evanghelie a duminicii a XXXIII-a după Rusalii, citită la dumnezeiasca Liturghie de astăzi, este scurtă. Încă din primele cuvinte, ea prezintă ascultătorilor două tablouri sufletești vădit antitetice. Figura **vameșului**, alături de aceea a **fariseului**, apare atât de clară și de diferită pe cât de contrare sunt lumina și întunericul, virtutea față de păcat, Carpații față de Munții Australiei.

Este cazul să observăm încă de la început că chipul fariseului se deosebește de chipul vameșului în mai multe privințe:

- Sub raportul înfățișării, cel dintâi are veșminte bogate, de culoare aprinsă, împodobite cu ciucuri și filacterii, a căror imagine este întregită de gesturi largi și de o vorbire dominatoare. Poate că importantul personaj poartă în mâini și daruri pentru altar. Straietele

vameșului, în schimb, se arătau sărăcăcioase și ponosite. Era descult și cu capul neacoperit.

- Prezența și locul ocupat în templu încă deosebeau pe cei doi credincioși ai Legii vechi. Neamestecându-se cu mulțimile, fățarnicul ei reprezentant a mers sigur înaintea, oprindu-se lângă despărțitura altarului. Aici el a început o rugăciune în care se îndreptătea pe sine în timp ce un gest obsesiv al său arăta cu dispreț spre vecinul din același locaș de cult. Vameșul nu a înaintat în templu decât câțiva pași, oprindu-se într-un colț al lui. Se simțea urât la chip, întristat și disprețuit de toți adevărații evrei.

În comparație cu cei doi reprezentanți vechitestamentari, creștinul zilelor noastre nu se sustrage vieții sobornicești, ci caută comuniunea bisericească. Aceasta – cu referire la acei enoriași care umblă după un mediu individualist de rugăciune, pietism care îl singularizează în mod păgubitor. Ei se simt uneori incomodați de prezența altor oameni.

- Cât privește felul rugăciunii, fariseul nu se pocăiește, ci se laudă cu închipuitele sale virtuți. Nu se smerește în fața Domnului. Dimpotrivă el se mărește pe sine, căzând într-o stare de autoadmirație. De nedreptățile și de disprețul arătat celor săraci și neajutorați, nici un cuvânt, nici un regret. Preaplinul trufiei sale îl îndeamnă să condamne pe contrarul său și aceasta chiar într-un locaș de cult. Vameșul nu cuteza nici măcar să-și ridice ochii în sus. Poate că-și amintea de nedreptățile comise în slujba sa. De aceea se bătea cu pumnii în piept, cerând milă și iertare pentru trecutul vieții de până atunci. Sfiala și cutremurul că se află pătat și nedemn în fața lui Dumnezeu i-au oprit până și vorbirea. Nu spunea decât câteva cuvinte, murmurându-le o dată cu suspinuri repetate.

Amândouă personajele de mai sus erau în fond oameni păcătoși. În evoluția lor religioase însă, ei iau atitudini deosebite, de aceea și rezultatele obținute vor fi diferite. Socotindu-se nevrednic de mila lui Dumnezeu, vameșul ajunge la o reală cunoaștere de sine.

Mărturisind fără cuvinte că ceva îi apasă forul lăuntric, el își deșteaptă conștiința morală adormită în somnul păcatului. Prin rugăciune smerită și prin disponibilitate sufletească, acesta pășește pe o treaptă superioară de vrednicie morală. Datorită noii stări de puritate sufletească, după chiar concluzia Domnului Hristos, „*acesta s-a coborât mai îndreptat la casa sa decât acela*” (Luca 18, 14). Fariseul a rămas la exterior, neeliberat de păcatele sale, comparându-se biruitor cu cei din jur al căror for lăuntric doar Dumnezeu îl cunoaște în realitate.

Pentru a marca acest rezultat antinomic, pictorii plasează pe capul fariseului din icoană un demon, în timp ce în preajma vameșului apare un înger.

Credincioșii zilelor noastre pot să deslușească în filigranul celor două tablouri evanghelice și un lucru oarecum pozitiv și un îndemn. Buni sau răi, fariseul și vameșul au năzuit totuși către locașul de cult. Astăzi, mulți creștini trândăvesc în fața televizorului în timpul dumnezeieștii Liturghii; alteori, ei se duc la pescuit sau fac sport. Cel mult dau o fugă până la biserică, unde aprind în câteva clipe o lumânare și apoi se abandonează zile în șir preocupărilor veacului acestuia. Procedând astfel, ei se comportă ca la percepție, unde plătești la începutul primului trimestru, după care stai acasă fără grijă. De aceea ei pot fi numiți „perceptorști” (ocazionali), în contrast cu „ortodocșii” (permanenții), care sunt preocupați fără mari întreruperi de trăirea credinței și de un ideal duhovnicesc ascendent.

Pe bună dreptate, Sfântul Vasile cel Mare constată că la rugăciunea comună vin mai mult femeile și copiii. Intenționând să-i rețină de la îndeletnicirea cu lucrurile lumești în aceste zile de sărbătoare, el îi îndeamnă: „*Vino în biserică, tu, bărbat în puterea vârstei, tu, care ești plin de păcate! Cazi tu cu fața la pământ! Plângi și suspini și lasă pe copii să facă cele potrivite cu vârsta lor!*” Cine vine la sfintele slujbe, își îmbogățește sufletul, înțelege că se cuvine să se roage și pentru altul, învață să prețuiască meritele lui și să nu-l

smerenie.

osândească niciodată. Toate aceste preocupări îl ajută să crească prin

Și în largul societății, amintita virtute este foarte folositoare. Ea îl obișnuiește pe copil să asculte sfaturile părinților, pentru a dobândi bune purtări în lume. Ea îndeamnă pe tineri să respecte pe cei în vârstă. Smerenia trebuie să se vadă în conduita școlarilor, îndatorați să primească învățăturile dascălilor rânduiți lor și de asemenea să asculte sfaturile duhovnicilor. În privința obținerii unui echilibru social și a unei comuniuni sufletești extinse, Sfântul Maxim Mărturisitorul sfătuiește pe păcătoși. *„Dacă ai purtări rele, nu ocoli reaua pătimire, ca smerindu-te prin ea, să verși trufia din tine”*. Tot această virtute impune supunere față de legile țării și față de autoritățile publice. *„Smerenia este scara ce te suie și te apropie de bunătatea și de mila lui Dumnezeu, pe când mândria este izvorul nesecat al răutăților pământești și omenești”* (Pr. Petre Teodor).

Într-o pagină a **Patericului** se povestește că un bătrân a crescut un copil în pustie, departe de viața lumii acesteia și de satele cu femeile lor. L-a obișnuit de mic cu postul, cu rugăciunea și privegherile de noapte. S-a întâmplat însă ca acest tânăr neîntinat să moară. Când bătrânul a avut un vis că ucenicul său trecut la Domnul sălășluiește într-un loc întunecat și plin de scârbe, el s-a tulburat și a socotit faptul o nedreptate. Dar îngerul Domnului i-a zis: *„Ce plângi așa, bătrâne, și te tânguiești pentru acel copil, care, cu adevărat, de păcatele cele trupești și lumești nu a fost atins și l-ai învățat a posti, a priveghea și a se ruga, iar smerenia, adică a se smeri, pentru ce nu l-ai învățat pe el? Că avea mândrie mare și înălțare în inima sa, socotindu-se pe sine și viața lui cea neatinsă de lume, că este om mare și sfânt și mai neclintit decât toți cei din lume și cu această gândire înaltă în inima sa a și murit”*.

Din pilda vameșului și a fariseului mai reținem că smerenia apără pe credincios și în alt chip. Ne referim anume la dezlănțuirea imaginarii în timpul rugăciunii. Această ispită face pe

unii să creadă că au vedenii, că li se arată Maica Domnului în vis sau că văd fericirile raiului, că li se prevestesc în somn cele viitoare.

E o părere greșită, pornită din mândrie, care arată că patimile sau măcar trufia încă îi mai stăpânește. Ba unii, după coșmarul de noapte, aleargă la ghicitoare sau la vrăjitoare, în loc să caute pe preot, care îi va citi una din rugăciunile **Molitfelnicului**.

Să mai observăm, măcar în treacăt, că la slujba Utreniei a început de astăzi să se cânte: troparul „*Ușile pocăinței deschide mie, Dătătorule de viață!*” Și alte rânduieli ale perioadei respective laudă smerenia ca mediu prielnic pentru cultivarea altor virtuți ale vieții duhovnicești: credința, iubirea, răbdarea, jertfelnicia. Tot așa, pe multe pagini ale **Sfintei Scripturi**, citim îndemnuri ca acestea: „*Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare, îngăduie-vă unii pe alții în iubire*” (Efes. 4, 2). Să părăsim de asemenea păcatul mândriei, pentru că, alături de grija pentru îmbogățire și de obsesia plăcerilor, ea risipește puterile duhovnicești ale credinciosului, înlănțuindu-le cu slăbiciunea preocupărilor exclusiv lumești. De aceea Sfântul Apostol Pavel îndeamnă pe credincioșii din Filippi: „*Nu faceți nimic din duh de ceartă, nici din slavă deșartă, ci cu smerenie unul pe altul socotească-l mai de cinste decât el însuși. Să nu caute nimeni numai ale sale, ci fiecare și pe ale altuia*” (II, 3-4).

Față de combaterea trufiei, care aduce moartea sufletului, se vorbește și de o smerenie care poate fi mai mult o slăbiciune decât o virtute. În acest caz, se cuvine să evidențiem resortul ei lăuntric. **Smerenia interioară nu este o retragere fricoasă, ci o stare care înalță, o atitudine bărbătească unită cu demnitatea și cu sinceritatea creștină.**

Se cuvine să străbatem calea vieții cu smerenie, cu credință și cu dragoste. Trăind cu răbdare și cu înțelegere toate tradițiile strămoșești și câte ne prezintă Biserica noastră de suflet întăritoare, putem înțelege și mai adânc sensul cuvintelor Mântuitorului: „*Oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înalța*”. Amin.

Iisus Hristos

- împlinitorul Legii și al Profețiilor

prof.dr. Laurențiu Popica

În numele unei „obiectivități științifice” mult mediatizate, istoria actuală tinde să minimalizeze rolul creștinismului ca mod de viață, izolându-l, alături de alte credințe, în categoria *mari religii*, în fapt, un amalgam de concepte mai mult sau mai puțin viabile.

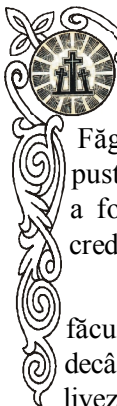
Același demers istoric a imaginat o serie de etape în apariția și dezvoltarea creștinismului, utile, desigur, pentru mai buna lui înțelegere, dar cu o puternică tendință de autonomizare. Astfel, nu ne miră că mulți cercetători văd în creștinism evoluția unei secte iudaice, integrând-o într-o mișcare mult mai largă, de reformare a iudaismului [1]. Nimeni nu poate nega onestitatea cercetătorilor și veridicitatea informațiilor pe care ei le aduc, dar este evident că aceștia nu iau în calcul un aspect fundamental al creștinismului: statutul său de realitate prin excelență existențială ce **depășește sfera istoricului**, tocmai integrându-se în istorie [2]. Afirmatii de tipul *Iisus – fondator al creștinismului, ideolog al creștinismului* [3] nu-și pot avea locul într-o asemenea situație. Dincolo de istoricitate, Iisus nu este doar simplu Iisus, fiul teslarului, ci **Mântuitorul lumii, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului, Dumnezeu adevărat și om adevărat, plinirea Legii și a profețiilor**.

Inițiată pe teren iudaic, predica Mântuitorului nu trebuie înțeleasă ca reformă ci ca plinire, nu ca distanță față de legea Vechiului Testament ci ca înțelegere profundă a mesajului și scopului ei: apropierea reală a omului de Dumnezeu, Creatorul său și unire cu El. Legea lumii acesteia rămâne valabilă, dar aplicarea ei se face nu din perspectiva binomului *corect – greșit*, ci într-o cheie spirituală, unde răul se poate îndrepta devenind marcă a binelui. Nu este oare acesta chiar mesajul profețiilor, așteptările, năzuințele lor mesianice? „*Iată vin zile, zice Domnul, când voi încheia cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda legământ nou. Însă nu ca legământul pe care l-am încheiat cu părinții lor în ziua când i-am luat de mână, ca să-i scot din pământul Egiptului. Acel legământ ei l-au călcat,*

deși Eu am rămas în legătură cu ei, zice Domnul Dar iată legământul pe care-l voi încheia cu casa lui Israel, după zilele acelea, zice Domnul: **Voi pune legea Mea înăuntrul lor și pe inimile lor voi scrie și le voi fi Dumnezeu, iar ei Îmi vor fi popor**” afirma profetul Ieremia (Ieremia 31, 31-33). Textul său prezintă, *avant la lettre*, sensul și esența noului legământ primit prin întruparea, moartea și învierea Mântuitorului Iisus Hristos: o lege interiorizată, un dialog al inimii, între Dumnezeu și poporul său. Se poate observa foarte bine schimbarea accentului, de pe **literă** pe **duh**. Este ceea ce, de altfel, afirmă Sfântul Evanghelist Ioan: „**Legea prin Moise s-a dat, iar harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos**” (In 1, 17), și prin El Dumnezeu va încheia Noul Legământ, ca împlinitor al Scripturilor (cf. In 11, 24) [4]. Textele puse în discuție relevă importanța și atenția deosebită de care se bucură raportul dintre legea Vechiului Testament și cea a Noului Testament, mai precis, compatibilitatea lor în persoana Mântuitorului Hristos. Insistența cu care este folosit termenul de *lege* în Noul Testament ne poate crea o imagine clară a afirmației de mai sus [5]. De la bun început trebuie spus că maniera de abordare nou-testamentară asupra legii vizează două aspecte: cel moral unde analiza este comparativă și cel doctrinar unde predomină explicația. Este, însă, greu să delimităm precis aceste aspecte de vreme ce ele se întrepătrund uneori până la confundare. Cheia pentru o înțelegere adecvată a raportului dintre Evanghelia Mântuitorului și legea Vechiului Testament o aflăm în Matei 5, 17 - 20: „Să nu socotiți că am venit să stric legea sau proorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc”. Pericopa conține o exprimare remarcabilă nu numai pentru felul în care a modelat înțelegerea creștină a sensului Evangheliei lui Hristos în raport cu Legea veche, dar și pentru mesajul hristologic pe care îl conține”. [6] Iisus face cunoscut faptul că îndeplinirea Evangheliei Împărăției, adusă de către El, nu se face prin renunțarea la Legea veche, ci printr-o înțelegere mai profundă a acesteia, într-un nou spirit de raportare la ea. [7]

Prin Moise, Dumnezeu, după ce a eliberat pe Israel din robia egipteană, dă poporului reguli de viață precise și concrete: aceasta este Legea [8]. Dumnezeu făgăduiește acestui popor, dacă îi rămâne credincios prin Lege, o țară frumoasă, „pământ roditor și

întins [...] unde curge lapte și miere” (Ieșire 3, 8-17), unde va putea rămâne în veci. Este vorba despre Pământul Făgăduinței, țara Canaanului sau Palestina, pe care evreii fiind în pustiu nu o cunoșteau încă, decât, după ce Cuvântul lui Dumnezeu a fost spus. Poporul a făgăduit să asculte de Lege și să fie credincios lui Dumnezeu: acesta fiind Vechiul Legământ.

Dar Dumnezeu cel veșnic, care este Duh și Iubire și l-a făcut pe om după chipul și asemănarea Sa, vrea să-i dea mai mult decât lapte și miere, mai mult decât pășunile verzi și frumoasele livezi de măslini ale Iudeii, mai mult decât o sălășluire pașnică înapoia zidurilor pe care regele David le va construi pe colina Sionului, împrejurul Ierusalimului pământesc. Ceea ce Iisus, Fiul lui David, dar și Fiul lui Dumnezeu, aduce oamenilor, nu este o întoarcere la regimul de viață pașnică și binecuvântată instaurată de David și continuată de fiul său Solomon [9], cu o mie de ani înainte de venirea lui Iisus Hristos, pe muntele Sionului. Este o împărăție al cărei împărat va fi Dumnezeu însuși, Împărăția lui Dumnezeu, Ierusalimul ceresc, realitate divină, ascunsă, pe care Dumnezeu a rânduit-o mai înainte de veci, spre slava noastră, pe care nici unul dintre stăpânitorii acestui veac n-a cunoscut-o, căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei; ci precum este scris: „*Cele ce ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El*” (I Cor 2, 7-9), ceea ce depășește cu mult tot ceea ce închipuirea omenească poate să conceapă [10].

Legea dată prin Moise orienta deja oamenii către această lume nouă, spre această Împărăție a lui Dumnezeu, pe care Iisus a venit să ne-o descopere. Acesta este motivul pentru care Domnul va spune: „Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau proorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc” (Mt 5, 17) [11].

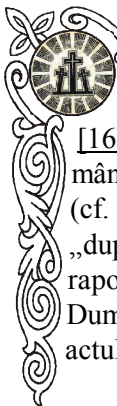
În Vechiul Testament, Legea (Torah) este porunca dată omului de Dumnezeu, ca normă a binelui și a libertății (cf. Ieșire 20). Ulterior, iudaismul a vorbit despre o lege scrisă (*tora še-bi-ketav*) și o lege orală (*tora še-be-alpe*), insistând pe ultima dintre ele. Ea va reprezenta codul de legi al iudaismului, formulat de literatura rabinică și întemeiat în esență, pe interpretarea rabinică a legii scrise, cuprinsă în

Pentateuh. După înțelepții **Talmudului**, care au făcut din ea principiul iudaismului, legea orală, transmisă de la învățător la discipol, i-a fost comunicată de Dumnezeu lui Moise pe Sinai, în același timp cu legea scrisă. Legea scrisă nu-și este suficientă și nu poate fi înțeleasă decât prin intermediul interpretării autorizate, care este legea orală. Moșe Maimonide avea să afirme în a sa *Introducere la Mișna* că „*Fiecare poruncă a fost dată cu tot cu explicația ei*” [\[12\]](#)

În Noul Testament, Iisus Hristos, exercitând autoritatea Sa de învățător-proroc, fără să desființeze Legea Veche (cf. Mt. 3, 15), instaurează Legea cea Nouă, care se concentrează în „porunca cea nouă”: „*Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții*” (In. 13, 34-35). [\[13\]](#) Legea Vechiului Testament, mai ales așa cum a fost prezentată în religia și morala fariseilor și cărturarilor, nu mai este criteriul sau poarta de intrare în creștinism. Atitudinea Mântuitorului este clară, dar nuanțată. El se opune cu violență tradiției bătrânilor, ai cărei susținători sunt cărturarii și fariseii, însă nu și Legii. Dimpotrivă: El respinge acea tradiție care îi face pe oameni să încalce Legea și să desființeze cuvântul lui Dumnezeu (Marcu 12, 28 -34) [\[14\]](#). Dacă Legea s-a dat prin profeți, harul și adevărul s-au dat prin Iisus Hristos (cf. In 1, 17). Iisus vorbește de povara inumană și de jugul insuportabil al Legii, așa cum era interpretată în timpul Său: „*Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre. Căci jugul Meu e bun și povara Mea este ușoară*” (Mt. 11, 28-30). De altfel, chiar Sfântul Ioan Botezătorul recunoaște **imposibilitatea morală de a împlini Legea Veche după litera acesteia**, de aceea singura atitudine etică ce se impune ca o concluzie a Vechiului Testament este pocăința: „*Pocăiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor*” (Mt 3, 2). „Vestind Evanghelia Împărăției, Iisus inaugurează un regim religios total nou: „**Legea și Profeții**” au fost până la Ioan Botezătorul (Luca 16, 16); vinul Evangheliei nu poate fi turnată în vechile burdufuri ale regimului sinaitic (Mc., 2, 21)” [\[15\]](#).

Pentru sfântul apostol Pavel, Legea este instrumentul lui Dumnezeu și nu invers: „*căci Legea ne-a fost călăuză spre*

Hristos, pentru ca să ne îndreptăm” (Gal 3, 24). Ea are funcția de „pedagog”, în sens de ghid, dar ea nu ne salvează [16]. Ea a dat sensul păcatului, al culpabilității, dar nu a adus mântuirea, care este harul lui Dumnezeu dăruit în Iisus Hristos (cf. Rom 3, 24). De aceea, creștinii nu sunt primiți în Biserică „după Lege, ci după har, prin credință”. Legea Veche indică raportul dintre Dumnezeu și umanitate, dar nu face trecerea între Dumnezeu și oameni, trecere înțeleasă ca un act pascal și personal, actul lui Dumnezeu întrupat, mijlocitorul (cf. Gal 3, 20)[17].

Legea Noului Testament este „Evanghelia lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu” (Mc 1, 1), „vestea cea bună”. Spre deosebire de Legea Veche, care are o funcție pedagogică și legislativă, Evanghelia este o lege a harului, care dăruiește puterea libertății și răscumpărării, a bucuriei și a făgăduințelor. Astfel, poarta de intrare în morala creștină este **libertatea harului, nu constrângerea legii și a pedepsei**. Credința este un act de ascultare în libertate, nu observare a legii din supunere. Creștinii sunt primiți în Biserica lui Hristos prin har, care este darul și mediul libertății personale.

Urmând linia scripturii, sfântul Maxim Mărturisitorul a formulat învățătura despre „cele trei legi”:

- cea **naturală**, care îndeamnă la o viață rațională prin afinitatea și solidaritatea firească dintre oameni,
- cea **scrisă**, care promovează egalitatea și dreptatea dintre oameni prin forța dreptului și frica de pedepse,
- a **harului** care ne învață să-i iubim pe alții „în chip dumnezeiesc”, adică să aplicăm altora iconomia pe care Hristos ne-a aplicat-o nouă.

Pedagogia divină se exercită astfel prin **fire**, prin **lege** și prin **Duhul**, potrivit cursului istoriei mântuirii [18]. Sfântul Maxim spune că în aceste trei legi se află toată comoara creștinismului. Astfel, legea scrisă este recuperată, cu adevăratul ei sens în Noul Testament: „sfânt ești Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ai arătat pe Macabei nemișcați până la moarte în credință și predaniile părintești, iar pe Biserica cea de sub Lege, ca pe o mireasă până la venirea Iubitului Mire, ai păzit-o întreagă” [19].

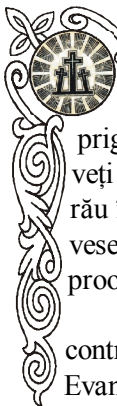
În Evanghelia Sa, Iisus Hristos se descoperă ca „învățător”, ca singurul care cunoaște tainele dumnezeiești și care a făcut cunoscut oamenilor aceste taine (cf. In 17, 3, 8). De fapt, cea dintâi și

cea mai puternică impresie pe care a făcut-o Iisus, a fost aceea de învățător-rabi (cf. Mt 19, 14; 23, 8; Lc 9, 49; In 1, 49).

Mântuitorul însuși consideră că misiunea Sa principală constă în predicarea Evangheliei mântuirii: „căci pentru aceasta am venit” (Mc 1, 38) și că de aceea se cuvine să fie numit „învățător”: „Nici învățători să nu vă numiți, că Învățătorul vostru este unul: Hristos” (Mt 23, 10). Ca orice rabi iudeu, Iisus își alege un grup de doisprezece apostoli pe care îi pregătește în jurul Său, îi învestește cu puterea iertării păcatelor (cf. Mt 18, 18) și îi trimite la propovăduire (cf. Mc 3, 14-19), pentru a fi „martorii” Săi „până la marginea pământului” (Fapte 1, 8).

Iisus Hristos a fost un mare predicator și învățător (cf. Mt 10, 24-25; 23, 8-10; 26, 18), vorbind în sinagogi, angajează discuții în contradictoriu cu cărturarii Legii, care nu l-au acceptat, folosește metode rabinice de exegeză a Scripturii. Dar spre deosebire de rabinii Vechiului Testament, Iisus nu numai că predică în mod public, pe străzi, în case particulare (cf. Mc 2, 2), pe câmp, pe vârful colinelor, pe țărmul lacurilor, lângă Marea Galileei, ci învățătura Sa vine din plinătatea lui Dumnezeu, pe care o vestește ca „trimis de Dumnezeu” (In 3, 34). Mântuitorul nu predică învățături omenești ca fariseii (cf. Mt 7, 7-13), ci „vestea cea bună”, Evanghelia împărăției (cf. Mt 4, 23), cuvântul lui Dumnezeu. Domnul este „profetul” (In 4, 19) al cărui mesaj are o putere dumnezeiască de transformare a sufletelor deoarece: „Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh și sunt viață” (In 6, 63). Prin cuvântul Său plin de adevăr și de iubire divină (cf. Mc 1, 22), în care credincioșii găsesc la problemele vieții lor spirituale, Iisus cheamă la credință, la schimbarea totală a modului de existență, la un nou mod de viață.

Învățătura lui Iisus Hristos este rezumată în predica de pe munte (cf. Mt. 5-7), în care a expus atât atitudinea Sa față de Legea morală a Vechiului Testament, cât și conținutului Noului Testament, pe care l-a sintetizat sub forma celor nouă fericiri: „Feriți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor. Feriți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia. Feriți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul. Feriți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura. Feriți cei milostivi, că aceia se vor milui. Feriți cei

curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor. Fericiți veți fi voi când vă vor ocări și vă vor prigoni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind din pricina Mea. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri, că așa au prigunit pe proorocii cei dinainte de voi” (Mt 5, 3-12).

Domnul nu dă numai o nouă interpretare Legii Vechi, în contrast evident cu „ceea ce s-a zis de cei vechi”, ci aduce o nouă Evanghelie, care exprimă voința lui Dumnezeu în forma ei desăvârșită (cf. Mt 7, 21). Vechiul Testament este astfel împlinit și depășit (cf. Mt 5, 20-48; 19, 3-9) și de aceea Biserica lui Hristos nu a respins Vechiul Testament, ci l-a preluat, înțelegându-l în lumina celui Nou [\[20\]](#).

Faptul acesta reiese cu prisosință din conținutul și sensul Fericiților, care reprezintă căile pe care credinciosul poate descoperi și împlini voia lui Dumnezeu. El ridică la o nouă stare relația credinciosului cu Dumnezeu, în care accentul nu mai cade pe formalismul religios și pe morala răzbunării, ci pe transformarea spiritului și pe morala iubirii. De fapt, Iisus cere o schimbare radicală în inimă și în viața celor ce vor să-l urmeze: „*de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în împărăția cerurilor*” (Mt 5, 20). Iisus Hristos a arătat că există o diferență radicală între Lege și Evanghelia Sa, care se axează pe **porunca iubirii** [\[21\]](#), a iubirii desăvârșite, care îi include și pe vrăjmași. „Ați auzit că s-a zis: “Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău”. Iar Eu zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc” (Mt 5, 43-44). Iisus precizează că tocmai în paradoxul iubirii și al jertfei pentru alții constă Evanghelia Sa: „Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este” (Mt 5, 48).

Legea nu se prezintă ca un ordin exterior de care ascultă cu părere de rău, din interes sau din frică. De acum înainte Legea va putea „să facă desfătarea noastră”, pentru că va izvorî din adâncul inimii noastre, în care va fi pusă. Inima cea schimbată, inima cea convertită, „inima cea de piatră” devenită „inimă de carne” (cf. Iezechiel 36, 26-27), pentru că

Însuși Dumnezeu vine să

locuiască în ea prin Duhul Său cel Sfânt, astfel este inima care va putea primi Împărăția lui Dumnezeu.

În timpul Vechiului Legământ de pe Sinai, când prin pustie, poporul lui Dumnezeu mergea spre Țara Făgăduinței, ceea ce îl ținea pe calea cea dreaptă era credința, ascultarea Legii, ascultarea de poruncile lui Dumnezeu. O dată cu Noul Legământ se descoperă un drum nou spre care această călăuză ne duce. Legea este pregătirea necesară, stadiul preliminar pe care trebuie să-l străbatem pentru a descoperi acest drum nou. Într-adevăr, când Iisus spune apostolilor Săi: „Unde Mă duc Eu, voi știți și știți și calea. Toma i-a zis: Doamne, nu știm unde Te duci; și cum putem ști calea? Iisus i-a zis: Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine” (In 14, 4-6). Așadar, calea care duce la Împărăție nu este un lucru, un cod, un mănunchi de porunci, ci este cineva, o Persoană, Iisus însuși, Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Pentru a apuca pe această Cale trebuie nu a asculta de această Lege, ci de a se uni cu această Persoană, a se întâlni cu Hristos, a-și pune încrederea în El, a se altoi hristic, a crede în El: aceasta este ceea ce se numește credință, deoarece „dacă a venit credința, nu mai suntem sub călăuză” (Gal 3, 25)[22].

NOTE

[1] Christopher ROWLAND, *Christian Origins*, SPCK, Cambridge – UK, 1985, capitolul „Christianity as a Jewish Sect”, pp. 75 – 80. Un studiu interesant asupra creștinismului ca sectă iudaică este cel al lui R. SCROGGS, *The Earliest Christian Communities as Sectarian Movement* în „Christianity, Judaism and other Greco-Romans Cults”, editor J. Neusner, Brill, Leiden, 1975, partea a II-a (The Earliest Communities), pp. I sq. Asemenea vezi J. H. ELLIOT, *A Home for Homeless*, Londra, 1982, pp. 73 sq.

[2] Tradiția creștină și-a asumat încă de la începuturi mesajul acesta metaistoric. Cel care-i evidențiază cel mai bine trăsăturile este Fericitul Augustin în a sa *De Civitate Dei*. Cercetătorii operei marelui episcop de Hippo Regius afirmă că „În Cetatea lui Dumnezeu, Augustin opune caracterului muritor al civilizațiilor fondate pe pasiunea hegemonică, eternitatea domniei scopurilor ultime, interne, spirituale. Cum ar putea lumea să pună în umbră acest regat, care nu este al lumii, ci este transcendent experienței și istoriei și, totuși, capabil să o inspire în reconstrucțiile ei necesare?” (France FARAGO, *Gândirea fondatoare creștină*, în *Istoria Filozofiei*, vol. I – Gândirile fondatoare, (Jacqueline Russ, coord.), Ed. Univers Enciclopedic, București, 2000, p. 134

[3] Giovanni FILORAMO, *Religiile mântuirii: monoteisme și dualisme* în Giovanni Filoramo, Marcello Massenzio, Massimo Raveri, Paolo Scarpi, *Manual de istorie a religiilor*, trad. Mihai Elen, Ed. Humanitas, București, 2003, p. 174, afirmă: *Întemeietorul creștinismului este un profet evreu pe nume Iisus, născut, după modul nostru de a calcula timpul, la o dată situată între anul 4 înainte de era noastră și anul 6 era noastră, în Palestina, la Betleem, în Iudeea (sau Nazaret) în Galileea, după unii comentatori*.

[4] cf. Prof. I. Gh. SAVIN, *Mântuitorul Iisus în lumina Sfințelor Evanghelii*, în ST, seria II, anul XVI, nr. 9-10, 1964, pp. 525 și 530, cf. Pr. Prof. Dr. Dumitru ABRUDAN, *Cartea psalmilor în spiritualitatea ortodoxă*, în ST, seria II, anul XXXVII, nr. 7-8, 1985, pp. 453 și 461-462. Pr. Prof. Dr. Vladimir PRELIPCEANU și Pr. Prof. Dr. Grigorie T. MARCU, *Cuvântul lui Dumnezeu în viața Bisericii*, în ST, seria II, anul XXIII, 1971, nr. 1-2, p. 33

[5] Cuvântul *lege* (νόμος) este întâlnit de 151 de ori în cărțile Noului Testament astfel: de 11 ori în Matei, de 7 ori în Luca, 13 – Ioan, 18 – Faptele Apostolilor, 49 – Romani, 6 – I Corinteni, 23 – Galateni, 1 – Efeseni, 3 – Filipeni, 2 – I Timotei, 13 – Evrei, 5 – Iacov, în cea mai mare parte făcând referire la legea vechi-testamentară și la raportul ei cu noul legământ al lui Hristos (cf. Alfred Schmoller, *Handkonkordanz zum griechischen Neuen Testament*, Deutsche Bibelgesellschaft, Münster, 1994, pp.348 – 350). Textul biblic operează o schimbare esențială a sensului pe care-l are termenul grecesc de νόμος.. Dacă sensul inițial este acela de prescripție strict legală, în limbajul nou-testamentar el capătă valoarea complementară de lege interioară și interiorizată. Astfel sensul inițial nu este desființat, ci complinit în forma cea mai potrivită cu putință.

[6] Stelian TOFANĂ, *Introducere în Studiul Noului Testament – Evangheliile după Matei și Marcu*, vol II (Documentul *Quelle*), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002, p. 183.

[7] Raymond BROWN, *An Introduction to the New Testament*, New York, 1997, p. 179 *apud* Tofană, *op. cit.*, cf. p. 184

[8] DB, art. Lege.

[9] Despre reînvierea regatului lui David vezi Vladimir PETERCĂ, *Mesianismul în Biblie*, Ed. Polirom, Iași, 2003, capitolul *David redivivus*, pp. 107 -110

[10] O astfel de abordare este întâlnită și în manuscrisele de la Qumran (1QSa II. 11 – 12 și 4Q521, fragmentul 7). Emile PUECH, *Manuscrisele de la Marea Moartă și Noul Testament*, în AA. – VV., „Originile Creștinismului”, Ed. Polirom, Iași, 2002, p. 154, afirmă că textele eseniene nu prezintă instaurarea Împărăției lui Dumnezeu ca pe faza finală a Zilei lui Yahve, ci ca pe o nouă creație. Dincolo de această idee asemănătoare expresiei iohaneice *cer nou și pământ nou* (Apoc. 21. 1), mesianismul esenian este extrem de rigid, susținând posibilitatea învierii doar pentru membrii sectei de la Qumran.

[11] Cf. Pr. Prof. Nicolae NEAGA, *N-am venit să stric Legea!*, Sibiu, 1940, p. 40, cf. DB, art. Lege.

[12] Cf. AA.- VV., *Dicționar Enciclopedic de Iudaism*, trad. Viviane Prager, C. Litman, Țicu Goldstein, Ed. Hasefer, București, 2000, pp. 452 - 453

[13] N. T. WRIGHT, *Jesus and the Victory of God*, Fortress Press, Minneapolis, 1996, cf. p. 196.

[14] VTB, p. 366

[15] Ibidem, p. 366

[16] cf. Pr. Dr. Vasile MIHOC, *Epistola sfântului apostol Pavel către Galateni*, pp. 135-137.

[17] Ibidem, pp. 131-132, cf. DB, art. Mijlocitorul

[18] Sfântul Maxim MĂRTURISITORUL, *Răspunsuri către Talasie, 19și 64*, în Filocalia Românească, traducere, introducere și note Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, vol 3, Ed. Humanitas, București, 2001, pp. 58-59, 410-413

[19] *Acatistul Sfintei Treimi*, în Ceaslov, ed. 2, Ed.IBMBOR, București, 1973, p. 250,

[20] cf. Pr. Prof. Gh. I. GHICA, *Atitudinea Mântuitorului față de Legea Vechiului Testament*, Craiova, 1929, pp. 14 și 25

[21] cf.VTB, p. 366

[22] Despre credința în Domnul după Epistola către Galateni serie Pr. Dr. Vasile MIHOC, *Epistola sfântului apostol Pavel către Galateni*, pp. 249-254

De la Facere la Apocalipsă

Minunea moaștelor de la Aiud care au izvorât mir

Danion Vasile

... Am să vă spun o minune care s-a întâmplat la Iași, cu câteva zile în urmă, joia aceasta. Împreună cu părintele Hrisostom, de la Mănăstirea Petru Vodă am ținut câteva conferințe în diferite orașe ale țării, împotriva apostaziei contemporane; la Iași am vorbit despre Uniunea Europeană și prigoana împotriva creștinilor. Înainte de sfârșitul conferinței le-am spus celor din sală că, deși ne simțim singuri, deși ne simțim fără ajutor, îi avem ca ocrotitori pe sfinții închisorilor, pe cei care au pătit pentru Hristos în temnițele comuniste în secolul XX.

După sfârșitul conferinței părintele Hrisostom a ținut în mână o răcliță în care se aflau moaște de la închisoarea Aiud. Am primit de la părintele Iustin Pârvu, ca binecuvântare, o raclă foarte frumoasă, care avea pe ea imagini cu Maica Dom-nului, cu Mântuitorul, cu un serafim. **În raclă se afla o părticică din craniul unui mărturisitor de la Aiud.** Și fiind foarte, foarte frumoasă racla, m-am gândit să o dăruiesc la Schitul de la Aiud. Iar sfintele moaște le-am păstrat într-o altă răcliță, în care **se mai aflau alte trei părți-cele de moaște pe care părintele Serafim de la Cășiel mi le dăduse, tot de la Aiud,** și o părticică despre care, atunci când am primit-o, mi s-a zis că ar fi **din osemin-tele lui Mircea Vulcănescu.** Ei bine, cam la zece minute după ce creștinii începu-seră să se închine (au fost la conferință șapte-opt sute de oameni), părintele Hrisostom a simțit ceva ule-ios pe mâna în care ținea racla. Înainte, moaștele erau absolut uscate, așa cum au fost și alte dăți, și la alte conferințe. Și-n orașul Iași mai fuseseră

aduse spre închinare la două conferințe, una chiar despre sfinții închisorilor; dar moaștele nu au izvorât mir la conferința despre sfinții închisorilor.

Însă, la această conferință despre pri-goana împotriva creștinilor, **moaștele au izvorât mir**. În clipa în care părintele Hrisostom a simțit mirul curgându-i pe mâna cu care ținea racla, în același timp a simțit și un miros foarte, foar-te puternic, miros care s-a împrăștiat în toată sala teatrului în care se ținuse conferința. Părintele s-a bucurat foarte mult... Cei care se închinaseră cu câteva secunde mai înainte, s-au întors înapoi ca să sărute racla din care izvora mir. Și bucuria credincioșilor a fost mare. Dacă până atunci conducerea sălii ne somase să părăsim sala cât mai repede, văzând că moaștele au izvorât mir, am fost lăsați să facem acolo **Acatistul No-ului Mărturisitor Valeriu Gafencu**. În timpul acatistului, veneau valuri, valuri de mireasmă în sală. Părintele, care la fiecare *Aliluia* făcea câte o închinăciune – spunea că-i era greu să fie atent la ru-găciune, pur și simplu, și nu la mirosul puternic care izvora din sfintele moaște.

Prin acest semn, sfinții închisorilor au arătat că sunt cu noi, chiar dacă vom fi prizoniți. Pentru că, la acea conferință, și eu și părintele Hrisostom am arătat că ho-tărârea Sinodului de la București pri-vitoare la microcipuri a fost o hotărâre apostată; am încercat să arătăm cu ar-gumente că a fost un sinod tâlhăresc, prin care oamenii sunt duși în răătăcire. Dacă Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe din Serbia, luminat de Dumnezeu, a avut curajul de a da o mărturie clară împotriva microcipurilor, Sinodul de la București nu a făcut aceasta. Și am spus în conferința de la Iași că avem datoria de a asculta cuvântul părintelui Justin și să ieșim la mărturisire. În al doilea apel, din 25 februarie anul acesta, părintele Justin, despre faptul că fiecare își găsește justificare pentru lașitatea sa, pentru tăcerea sa, zicea următoarele: *„nici tăcerea sihaștrilor nu este scuzabilă. Monahul, preotul care socotește că face o misiune în cadrul Bisericii, dar nu participă direct la aceste*

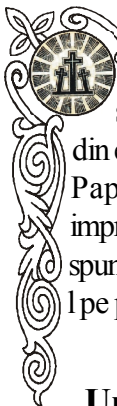
adevăruri, la aceste atacuri și

primejdii în care ne găsim, nu este monah, nu este preot". Zicea părintele Justin: „Dacă nu simte să participe direct, și să-și asume răspunderea ca un mic misionar al vremurilor, în zadar este toată rugăciunea lui". Grele cuvinte! Preotul care tace în loc să mărturisească Adevărul nu este preot. Si-hastrul care tace nu este sihastru. Și, așa continua eu, creștinul care tace nu este creștin. Creștinul care se teme de diavol mai mult decât de Dumnezeu nu este creștin. Ba, mai mult, episcopul care se teme mai mult de mai marii lumii aces-teia decât de Hristos nu este episcop. Patriarhul care, în loc să cerceteze în-vățătura Sfinților Părinți și învățăturile cuvioșilor despre sfârșitul lumii, ascultă mai mult de Ministerul de Interne decât de Hristos, nu este patriarh. Și vorbind acestea la Iași, aveam puțin inima strânsă, rugându-mă: „Doamne, dacă greșesc, arată-mi că greșesc! Fe-rește-mă, Doamne, nu cumva să dau o mărturie greșită și să-mi agonisesc osândă mie și celor care ascultă aceasta!" Și Dumnezeu, prin acest semn, a arătat că este nevoie ca preoții, episcopii, creș-tinii să iasă la mărturisire jertfelnică!

Ne spune Sfântul Anatolie de la Opti-na că trăim vremuri foarte, foarte grele. Zice așa: „Când vei vedea în Biserica batjocorindu-se lucrarea dumnezeiască, învățăturile Părinților și orânduirea lăsată de Dumnezeu, să știi că ereticii au și apărut. Chiar dacă pentru o vreme s-ar putea să-și tăinuiască relele voiri, sau vor strâmba pe nesimțite credința dumnezeiască, pentru a izbuti mai bine, înșelându-i pe cei neiscușiți". Așa și-a tăinuit reaua voire Mitropolitul Corneanu ani și ani de zile, spunând că va veni vremea când românii îl vor recunoaște pe Papă drept cap al Bisericii. Și nimeni nu l-a înfruntat. Și a stăruit în răutate, mergând din rău în mai rău, până când s-a împărțășit chiar la eretici.

Spunea Sfântul Anatolie că acești eretici îi vor prigoni nu doar pe păstori, ci și pe slujitorii lui Dumnezeu, căci diavolul, care ocârmuiește rătăcirea, nu poate suferi viețuirea după rânduiala lui Dumnezeu. Și mai zicea că în vremea aceea, monahii vor suferi mari strâmătorări din partea ereticilor, iar viața monahală va fi luată

în batjocură. Trăim vremea în care monahii, părinții monahi cu viață sfântă sunt batjocoriți. A venit un episcop în vizită la un părinte din eparhia sa și a văzut pe masa acestuia cartea părintelui Arsenie Papacioc „*Singur Ortodoxia*” – cartea fusese scoasă la imprimantă. Și episcopul, cu cârja, a aruncat cartea jos de pe masă, spunându-i părintelui: „Să nu mai citești scrierile ereticilor!” numindu-l pe părintele Arsenie Papacioc eretic.

Un întuneric apăsător și sumbru s-a așternut peste Biserici

[„ciuma ecumenistă”]*

Sfântul Ierarh Vasile cel Mare

Deci cu ce vom asemui situația prezentă? Seamănă, într-adevăr, unui război naval, izbucnit între marinari războinici, din cauza unor vechi fricțiuni; imaginează-ți, deci, acest tablou: flota (părților beligerante) pornește din ambele părți la atac cu mult elan. Apropiindu-se corăbiile una de alta, mânia ajunge la culme și (bărbații) încep lupta. Presupune, dacă vrei, că, în același timp, corăbiile sunt zdruncinate de o furtună violentă și că o întunecime densă, provocată de nori, învăluie totul, încât să nu se mai poată face deosebire între prieteni și dușmani, iar semnele lor distinctive să nu mai poată fi recunoscute din cauza confuziei (generale). Să mai adăugăm tabloului, pentru a-l face mai viu, o mare agitată, o ploaie torențială și valuri ridicate de furtună. Apoi, un vânt puternic, suflând din toate părțile, către același punct și vasele ciocnindu-se (între ele). (În această situație), închipuie-ți că unii dintre luptători trădează, trecând în cursul luptei în tabăra dușmană, alții încearcă să conducă vasele purtate de

vânturi împotriva atacanților, iar alții, (cuprinși) de revolta pe care le-a inspirat-o invidia față de superiori și dorința de a fi fiecare stăpân, se ucid reciproc. Aduă acestora un zgomot confuz (provocat) de vânturile care șuieră, de ciocnirea corăbiilor, de valurile care fierb și de țipetele luptătorilor, care proferă tot felul de cuvinte din cauza celor ce suferă, încât să nu se audă nici vocea comandantului, nici a cârmaciului și peste tot să se aștearnă o dezordine și o confuzie înfricoșătoare, multe greșeli comițându-se din cauza disperării. Aduă acestora și o extraordinara boală a doxomaniei (n.n. mania gloriei, a părerii de sine), încât, **deși corabia se scufundă, cearta pentru întâietate să mai preocupe încă pe pasageri.**

Treci acum de la imagine la prototipul însuși al răutății. Facțiunea ariană [citește „ecumenică”], separându-se de Biserica lui Dumnezeu, nu părea mai demult a fi singura grupare dușman? Ei bine, după o lungă și penibilă dispută, s-a pornit război deschis împotriva noastră, iar, odată pornit, războiul s-a lăsat și a luat forme multiple, trezind în toți suspiciune și ură neîmpăcată. Aceasta agitație a Bisericilor nu este mai rea decât orice furtună pe mare?

În timpul ei, orice limită pusă de părinți este depășită și dogmele sunt clătinate. (În aceasta dispută) se cutremură și se dărâmă toate. Căzând unii asupra altora, suntem doborâți unii de alții. Chiar dacă dușmanul nu ajunge să te lovească, însoțitorul (tău) te rănește. Chiar dacă (dușmanul) cade lovit, tovarășul (tău) de arme intervine. Suntem în comuniune unii cu alții, atâta timp cât urâm împreună pe dușmani. Dar îndată ce dușmanii sunt îndepărtați, ne și privim unii pe alții ca dușmani. Apoi, cine ar putea să enumere mulțimea naufragiilor? Unii se scufundă din (cauza) atacului dușmanilor, alții din (cauza) complotului secret al aliaților, alții din (cauza) lipsei de experiență a conducătorilor. **Bisericile întregi au pierit lovindu-se de momelile ereticilor ca de niște stânci și mulți au naufragiat de la**

credință, pentru ca preluând frâiele (Bisericii) n-au înțeles să urmeze pe Mântuitorul până la patimă. Tulburările pe care le provoacă conducătorii acestei lumi nu tulbură popoarele mai puternic decât orice furtună?

Într-adevăr, **un întuneric apăsător și sumbru s-a așternut peste Biserici, pentru că luminătorii lumii, pe care Dumnezeu i-a pus să lumineze sufletele oamenilor, au fost îndepărtați.** Și pe când ne temeam că totul va fi distrus, pofta de ceartă îi face (pe sectari) să nu perceapă acest pericol. Pentru că dau mai multă importanță nemulțumirii personale decât (faptului că poate izbucni) un război general; dorința de a stăpâni peste adversari este pusă înaintea folosului obștesc; satisfacerea imediată a egoismului este preferată recompenselor care se vor da mai târziu. De aceea, toți, fără excepție, fiecare cum poate, ridică mâini ucigașe împotriva aproapelui. Țipetele celor care se lupta între ei, împreună cu un vuiet nedeslușit, (provocat) de amestecul zgomotelor neîntrerupte, au umplut deja aproape toată Biserica, ducând la exagerări și la alterarea dreptei credințe. Pentru că unii, confundând persoanele (ajung) la iudaism, iar alții spunând că firile (spirituală și materială) se dușmănesc, sunt conduși spre păgânism. Nici Scriptura, de Dumnezeu inspirată, nu ajunge să-i împace, nici tradițiile apostolilor. Una este condiția pentru a le câștiga prietenia: **să li se vorbească măgulitor.** O nepotrivire de păreri este de ajuns (a constitui) motiv pentru dușmăanii. Asemănarea în greșală le dă încrederea pentru participarea la rebeliune mai mult decât orice fel de legământ. Teolog este oricine (vorbește despre Dumnezeu), chiar dacă are sufletul întinat de nenumărate păcate. De aceea, **inovatorii** au foarte mulți partizani. De aceea, **(persoane) de sine hirotonite, urmărind prin orice mijloc (posturile mari), își împart conducerea Bisericilor, ignorând iconomia Duhului Sfânt.** Și, pe când instituțiile evanghelice sunt în întregime

răvășite, se observă o nedescrisă
alergare după putere; fiecare dintre
cei care vor să ajungă la cârmă își dă silința să iasă în evidență.

Datorită acestei **iubiri de stăpânire**, o anarhie înfricoșătoare domnește și între popoare. Recomandările conducătorilor sunt cu totul nefolositoare și fără rezultat, pentru că fiecare socotește că nu mai este obligat să dea ascultare cuiva, că fiecare crede că este chemat să conducă pe alții. De aceea, am considerat că este mai folositor a tăcea decât a vorbi, pentru că nu poate să se audă cuvântul omului prin astfel de zgomote. Pentru că, dacă sunt adevărate cuvintele Eclesiastului că *u:în liniște se aud cuvintele înțelepților* [Ecl. 9, 17], este departe de a fi oportun ca în prezenta situație să vorbim despre acestea. Îmi amintesc apoi și acel cuvânt profetic: *Cel înțelept va tăcea în acel timp, pentru că timpul este rău* [Amos 5, 13]. Și este rău, într-adevăr, acest timp, pentru că unii pun piedici, alții sar împrejurul celui căzut, alții aplaudă și nu este cel ce întinde mâna din compasiune celui ce a îngenunchat, deși, după legea veche, este condamabil și cel ce trece (indiferent) pe lângă animalul dușmanului, căzut sub povară [Ies. 23, 5] Acum nu mai au valoare astfel de principii. Din ce cauză? Pentru că **iubirea s-a răcit peste tot** și buna înțelegere a dispărut, iar armoniei i se ignorează chiar numele. Au dispărut admonestările, făcute din iubire, nicăieri nu există inimă creștină, nicăieri (nu se varsă) lacrimă de compătimire. Nu vine nimeni în ajutorul celui slab în credință și atâta ură s-a aprins între cei de același neam, încât fiecare se bucură mai mult de nenorocirile aproapelui decât de succesele proprii.

Și, după cum în epidemiile de ciumă aceleași (necazuri) suferă și cei care respectă cu toată strășnicia regimul alimentar, pentru că se contaminează prin contactul cu cei infectați de boală, la fel și acum (noi) toți suntem purtați ca de o ciumă, de duhul de ceartă care ne-a cuprins sufletele de zelul celor răi. De aceea, pe când

judcători neiertători și cruzi stau (să judece) pe cei ce greșesc, **judcători nedrepti și răuvoitori stau să judece faptele celor buni.** După cât se pare, atât (de mult) s-a sălășluit răul în noi, încât am devenit mai fără de minte decât animalele; pentru că dacă acelea cu cele de aceeași rasă sunt o turmă, noi purtăm războiul cel mai nenorocit împotriva alor noștri.

Deci, pentru toate acestea trebuie să tac, însă iubirea m-a atras de partea cealaltă, ea, care nu caută folosul personal și pretinde (omului) să învingă orice greutate (impusă) de timp și de împrejurări. Apoi, tinerii (aruncați în foc) în Babilon ne-au învățat că, **chiar dacă nimeni nu există de partea buneii credințe, se cuvine să ne facem datoria.** Ei, din mijlocul flăcării, laudau pe Dumnezeu fără a lua în seamă **mulțimea celor care disprețuiau adevărul** - și trei fiind, se sprijineau reciproc. De aceea, nici pe noi nu ne-a înfricoșat mulțimea dușmanilor, ci, punându-ne nădejdea în ajutorul Duhului, **am predicat adevărul cu toată îndrăzneala.** De altfel, ar fi cel mai rău lucru dintre toate ca, pe când cei care defaimă pe Duhul să-și ia curajul de a înfrunta dreapta credință cu atâta ușurință, noi, cei ce avem un astfel de apărător, să ne temem a sluji învățătura pe care am primit-o de la părinți pe calea tradiției.

Dispoziția noastră (în a expune adevărurile de credință) a fost animată de flacăra iubirii tale neprefăcute și de calmul caracterului tău, care garantează că nu vor fi făcute cunoscute multora cele scrise; nu pentru că acestea nu trebuie să fie cunoscute, ci pentru că mărgăritarele să nu fie aruncate înaintea porcilor. (Sf. Vasile cel Mare, **Scrieri**, partea a III-a, “**Despre Sfântul Duh**”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, 1988).

* A se raporta ciuma ariană de atunci la ciuma ecumenistă de azi. Titlul aparține redacției

Criza financiară (secondată de criza economică, criza de resurse, criza ecologică, criza geopolitică, criza de mediu) împinge statele puternic înarmate la război pentru spațiu vital. Ce va urma după acest al 3-lea război mondial va fi un comunism capitalizat sau un capitalism comunizat, adică, în sfârșit, visul de aur al dictatorilor: Noua Ordine Mondială, Globalizarea. Această nouă ordine transformă Pământul într-o uriașă închisoare planetară. O închisoare fără gratii de fier, **o închisoare și pentru suflete nu numai pentru trupuri**. Spălarea creierelor, pierderea identității, pierderea virtuților moral-religioase, desființarea familiilor, a popoarelor, a religiilor, pierderea intimității din cauza controlului total (prin cipuri, camere de luat vederi, sateliți, internet) va face ca oamenii să se comporte ca niște roboți, ca niște clone, ca niște vite puse la jug. **Pentru a-și elibera sufletul vor dori chiar să moară dar nu vor putea.**

Criza financiar-economică și cipurile actelor de identitate sunt numai începutul. **Cine acceptă actele de identitate cu cip, acceptă viitoarea dictatură, așa cum cine acum 60 de ani a acceptat carnetul de partid a acceptat comunismul.**

Pentru a nu accepta cipurile (și implicit globalismul) vă prezentăm mai jos o mică mostră de comunism, înaintemergătorul globalismului.

Cum a fost posibil?

Comunismul – ciuma roșie a pământului

Mocanu Iuliana

Invenția comunismului a fost o mare îndrăzneală pe care clasa politică a reușit să o facă, spălarea creierelor prin tortura neîntreruptă și transformarea oamenilor în neoameni, a îngerilor în demoni prin metoda reeducare cu demascare.

Acest procedeu s-a realizat și în România, localizându-se în închisorile: Suceava, Târgu Ocna, Pitești, Gherla, Aiud, Ocnele Mari, Târgșorul Nou, Canal. Izvorul metodologiei de reeducare a fost început de Ministerul de Interne în frunte cu Nicolski (Boris Grunberg),

spion sovietic, care la 23. 08. 1944 era în închisoarea Aiud, a primit BILETUL DE ELIBERARE Nr. 1, și avansat la Ministerul de Interne sub Ministrul plin Teohari Georgescu (Burak Tescovici) și Miniștrii adjuncți Jianu și Pintilie Gheorghe (Pantiușa), Sepeanu Tudor. Toți angajații M.I. urmăreau dezbinarea Mișcării Legionare și lichidarea ei.

Ofițeri care de care mai mare călău: Nemeș Iosif (Dulgheru), Alexandru Nicolski (Boris Grunberg), Sepeanu Tudor, Marina Ioan, urmăreau dezbinarea Mișcării Legionare.

Închisorile din România au fost pe categorii sociale și anume:

- 1). Intelectuali, în special legionari, la Aiud.
- 2). Țărani și muncitori creștini, la Gherla.
- 3). Studenți, în majoritate legionari (85% din cei arestați), la Suceava, Pitești, Tg. Ocna.
- 4). Elevi din Frățiile de Cruce, la Târgșorul Nou.
- 5). Femei legionare, soții de foști conducători ai țării, la Mislea, Miercurea Ciuc, Oradea.

Planul de muncă al conducerii penitenciarelor: Suceava, Pitești, Gherla, Aiud, Canal, Ocnele Mari, Târgu Ocna, Târgșorul Nou, foste închisori pentru legionari aproape total, urmărea desființarea Mișcării Legionare.

Arestarea legionarilor a început la 13 mai 1948 și s-au arestat peste 15.000, în baza Ordinului de operație Nr. 5 al Ministerului de Interne. Pacepa confirmă această cifră, și în noaptea de 13 spre 14 mai 1948 a avut loc arestarea în masă. De la celelalte partide arestarea a avut loc în 15 mai 1948.

Conducerile celorlalte partide au avut și ele arestați dar nu în totalitate, iar lupta MAI (Ministerul Afacerilor și Internelor) a fost pentru distrugerea Mișcării Legionare; aceasta, în vederile lor, era dușmanul de moarte. Măsurile de tortură erau: bătăi, foame, frig, torturi inimaginabile cu asasinări, sinucideri (ex.: Șerban, la Pitești), spălarea creierelor, demascări și dezumanizări.

Reeducarea a început la Suceava prin Eugen Țurcanu, care a devenit mai mare în închisoare ca securistul sau directorul, în organizarea demascărilor, prin aceea că nu era controlat de nimeni,

totul făcea la bunul său plac, dar directorul și comandantul politic nu erau străini de torturile din penitenciar.

În înțelegere cu aceștia, Țurcanu a organizat sadicele bătăi cu bâte de corn, cu coade de mătură, până ce victima cădea în leșin total. La acestea nu era milă nici frică de Dumnezeu. Cine spune contrariul minte, ba mai mult, conducerea a lansat cu nerușinare că Horia Sima din exterior a dirijat și organizat bătăile între legionari. Era de neconceput și imposibil de realizat scurgerea de informații din exterior pentru interiorul închisorilor.

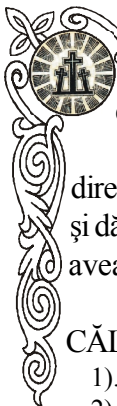
Colectivul format din legionarii Bogdanovici Alexandru, Oltea Manoliu, Daneș Remus, Gherase Aurel, Viorica Pârnac, Ciupagea și Bălăceanu, au redactat un memoriu, care trebuia să ajungă la: Prezidiu, Guvern, Comitetul Central, redactat în numele deținuților din Penitenciarul Suceava, memoriu care avea drept scop redarea socială a tuturor legionarilor, care nu aveau alt nume decât „bandiți”. Unii dintre deținuți nu au avut încredere în acel memoriu.

Tinerii legionari în frunte cu Eugen Țurcanu și Bogdanovici Alexandru, au înființat „ORGANIZAȚIA DEȚINUȚILOR CU CONVINGERI COMUNISTE” (ODCS), la care și-au anunțat adeziunea: Mare Jan, Aristotel Tudor, Popescu, Daneș Remus, Dimitrov, judecătorul Bodariuc.

Acțiunea de reeducare urmărea eliberarea din Penitenciarul Suceava chiar și a legionarilor, de aceea a început operațiunea de **dare** a declarațiilor cu privire la ce au omis să declare inițial la securitate:

- 1). Cobalaș Nicolaie, absolvent al Facultății de Drept;
La 19. 04. 1949 a început transferarea studenților de la Suceava la Pitești în frunte cu Eugen Țurcanu. Dintre studenți a început recrutarea de informatori:
- 2). Antonescu Vasile, condamnat pentru trecere de frontieră;
- 3). Levinschi Mihai, condamnat pentru trecere de frontieră;
- 4). Albu Nicolae, condamnat pentru trecere de frontieră.

Atât de bine a fost organizată reeducarea pentru **dare** de declarații, încât studenții nu au bănuțit că aceste declarații sunt în

defavoarea lor și nu în beneficiul lor.

Ba mai mult, au servit mai târziu ca elemente de acuză în bătăile lor cu ocazia demascărilor.

Ajunși la Pitești, Țurcanu și-a oferit serviciile lui: directorului, securistului penitenciarului, turnându-i pe toți care-și dădeau ajutor unul altuia: mâncare, haine, medicamente ce le aveau încă de la Suceava, aduse de acasă.

CĂLĂI:

- 1). Eugen Țurcanu: a fost dus și școlit la Moscova, primit de Stalin.
- 2). Bogdanovici Alexandru, student la medicină.
- 3). Burculeț Victor, unul din cei mai cruzi călăi, față de omul care a fost la arestare.
- 4). Diaca Dan, torționar neîntrecut.
- 5). Doncea Dumitru, de la PNC (Partidul Național Creștin), un crud torționar.
- 6). Enăchescu, și-a torturat propriul unchi.
- 7). Driga Ioan, brigadier la Canal, om fără scrupule, ca toți brigadierii.
- 8). Gherman Coriolan, participarea la asasinarea lui Bogdanovici Alexandru.
- 9). Matei Alexandru, torționar de prima clasă.
- 10). Pompilian Ilie, torționarul doctorului Simionescu și împușcat de gardian (doctorul).
- 11). Rach Ștefan, torționarul lui Flueraș.
- 12). Rusu Gheorghe, torționar la reeducări.
- 13). Stanciu Ioan, torționar la Gherla și Canal.
- 14). Stănescu Cezar, torționarul tineretului țărănist.
- 15). Zaharia Nicolaie, atașatul lui Țurcanu.
- 16). Gheorghe Maruța, prezenta spaima și groaza celor de sub porunca lui, care s-a îndreptat după „vorbitorul” avut cu logodnica sa.
- 17). Ionescu Constantin, l-a omorât în bătaie pe Dunca Vasile.

Conducerea Penitenciarului Pitești a contribuit să se facă și mai mare neînțelegerea între cele două tabere de legionari, la bătaia dintre ele:

- 1). Țurcanu Eugen cu grupul său, pe de o parte, și
- 2). Costache Oprișan cu alt grup.

Starea, atmosfera, condițiile de viață și de trai din Penitenciarul Pitești au transpirat prin vizita logodnicei lui Aurel Vișovan,

originar din Sighet, la public, și încet și în Apus, dar numai pe această cale, deoarece vizitele erau foarte rare.

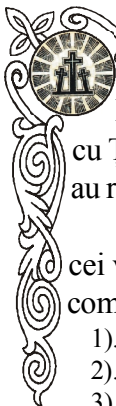
Urmărilor demascărilor la Pitești au fost: 35 morți, dar conducerea a raportat numai 2. Torturile se făceau numai la miezul nopții, în camerele de izolare, cu prosop sau cârpă de șters pe jos, în gură, în lanțuri la mâini și la picioare, până leșinau.

„Cine nu a trecut prin gulagul roșu din România nu are dreptul să ne judece pe cei care datorită torturilor nu am rezistat până la moarte, cei ce am fost victimele comunismului”.

Comunismul a făcut o tristă invenție: spălarea creierelor prin torturi inimaginabile, permanente și neîntrerupte care au dus la dezumanizare, de exemplu: obligând pe deținuți să-și bage capul în tina cu fecale, poziții incomode ca statul într-un picior, cu o mână ridicată, onanie, defăimarea familiei: că a trăit cu mama sau surorile lui, că tata a fost un desfrânat; însetarea permanentă de apă, apa sărată, scrisori măsluite. Alte cazuri: defăimarea morală a fetei lui Radu Gyr, transformarea oamenilor în neoameni, a îngerilor în demoni, prin așa-zisa reeducare prin demascare. Tortura continuă transforma victima în călău în cele mai multe cazuri.

Inițiativa bătailor în închisori între legionari a fost a lui Nicolski, pentru a obține cât mai multe informații, deși cele mai multe nu erau adevărate, fiind luate sub tortură, noaptea, sub Țurcanu și grupul său, iar conducerea închisorii se făcea că nu știe nimic: că directorul nu a avut dreptul să intre în camera de tortură etc. Perioada de tortură la Pitești a fost de la 25.12.1949 la 05.05.1950. Organizatorii și tortionarii îi schingiuiau până la leșin, îi trezeau cu găleți de apă și continuau supliciul. Securitatea din penitenciar a introdus în procesele verbale de anchetă bătaia între legionari, și nu adevărul: bătaie din ordinul lui Nicolski prin executantul Țurcanu și colaboratorii săi, pentru a-și ascunde vina conducerea penitenciarului și securitatea.

La un moment dat s-au cerut muncitori la Canal, iar Penitenciarul Pitești a luat bolnavi din infirmerie și i-a trimis la

Canal, din care conducerea Canalului a restituit 100, iar Penitenciarul Pitești după 15 zile i-a trimis la Gherla în frunte cu Țurcanu. Așa s-a desființat secția politică de la Pitești, unde au rămas numai deținuți de drept comun, cam prin martie 1951.

Aici a continuat reeducarea și demascarea. La Gherla, cei veniți au fost organizați ca la Pitești: de a da declarații în completarea celor date inițial la securitate, în prima fază.

- 1). Popa Alexandru-Tanu
- 2). Cieherschi Victor
- 3). Popescu Aristotel
- 4). Păvăloaie Vasile
- 5). Livinski Mihai.

Sepeanu le-a cerut și la Gherla să înceapă reeducarea cam prin octombrie 1950. Tot el colecta declarațiile luate de:

- 1). Grama Octavian
- 2). Șerbănescu Cristian-Paul
- 3). Matei Alexandru.

Iar demascarea s-a făcut în fața numiților:

- 1). Popa Alexandru-Tanu
- 2). Livinski Mihai
- 3). Pușcașu Vasile
- 4). Morărescu Vichentie
- 5). Păvăloaie Vasile
- 6). Popescu Aristotel
- 7). Cerbu Ioan.

Demascarea și reeducarea au durat luni de zile la rând. Nenorocitul ajungea un sfârtecat de piele și mușchi, unii ajungeau și la fracturi, fără nici o putere fizică sau morală, o mumie.

Rezultatul reeducării la Gherla a fost:

- 1). Morți 30
- 2). Nebuni 10
- 3). Infirmi pe viață 100.

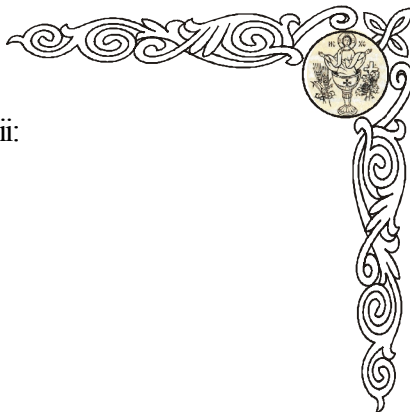
Oameni de încredere ai lui Sepeanu, la Gherla:

- 1). Matei,
- 2). Livinski Mihai,
- 3). Livinski,

- 4). Ionescu,
- 5). Pandrea,
- 6). Popa Alexandru-Tanu.

Deținuți folosiți la dezinsecții:

- 1). Jianu Matei,
- 2). Ungureanu Dumitru,
- 3). Popescu Aristotel,
- 4). Găburea,
- 5). Turcu Constantin,
- 6). Zaharie Nicolaie,
- 7). Pop Cornel,
- 8). Vereș Grigore.

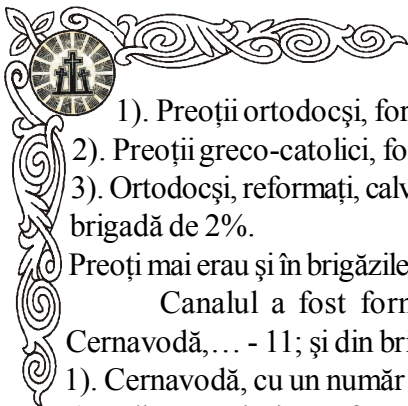
Sadică a fost tortura doctorului Petru Săbăduș care a intervenit în cazul unui camarad ce a fost bătut de a fost lăsat jos lat, cerând securistului să nu-l mai bată că moare. Atunci l-au luat la bătaie pe dr. Săbăduș de l-au lăsat jos aproape mort. A fost adus la spitalul din Dej unde dr. Moldovan a încercat să-l salveze dar nu s-a mai putut. A fost adus înapoi la penitenciar unde a murit. Acasă a lăsat soția cu doi copii sub 5 ani.

De toți cei menționați mai sus s-au folosit conducerea, securitatea, torționarii spre a depune în scris informații despre colegii de suferință la Sepeanu, prin Sucigan Gheorghe, care le colecta de la: Grama Octavian, Bârgănean Gheorghe, Popa Alexandru-Tanu.

Nici pe Canal nu a fost o viață mai ușoară, teroarea s-a extins în toate penitenciarele, coloniile de muncă, în grădinile de zarzavat ale penitenciarelor...

Pentru a ne face o idee despre viața de pe Canal, care la 31 mai 1953 prezenta un număr foarte mare de deținuți de ambele sexe, tineri, bătrâni, bolnavi, fără asistență medicală, schingiuiți, înfometăți – hrana era numai din resturi -, veșnic flămânzi, căci resturile și zeama, numai caldă și turbure, nu țineau de foame.

Exemplu: pe Canal s-a organizat o grădină de zarzavat cu un lan mare de spanac. Mare ne-a fost bucuria că vom putea mânca și noi spanac. Dar n-a fost să fie așa, deoarece cât a fost tânăr spanacul, l-au mâncat angajații coloniei, iar nouă ne-au dat o zeamă de cotoare.

Arestații de la Canal, pe
colonii:

- 1). Preoții ortodocși, formau o brigadă de 80%.
- 2). Preoții greco-catolici, formau o brigadă de 10%.
- 3). Ortodocși, reformați, calvini-protestanți, unitarieni, formau o brigadă de 2%.

Preoți mai erau și în brigăzile legionare.

Canalul a fost format din brigăzi mari: Columbia, Cernavodă, ... - 11; și din brigăzi mici – 4.

- 1). Cernavodă, cu un număr de deținuți de 12.000.
 - 2). Saligny, majoritatea femei, 2.000 deținute.
 - 3). Kilometrul 34, 1.800 deținuți.
 - 4). Poarta Albă, 10.000 deținuți.
 - 5). Galeș, 3.000.
 - 6). Culmea Nouă, 2.000.
 - 7). Peninsula, 6.000.
 - 8). Tashaul, 7.500.
 - 9). Capul Midia, 5.000.
 - 10). Eforie, 300.
 - 11). Stadion, 400.
- Total la 31 mai 1953: 39.100.

Lagărele mici au fost:

- 1). Salcia,
- 2). Seimeni,
- 3). Saligny,
- 4). Medgidia,
- 5). Basarabi,
- 6). Năvodari,
- 7). Castelu,
- 8). Ovidiu Vie.

Vârsta deținuților în general era bătrână, majoritatea erau țărani care nu au vrut să se înscrie în colectiv, cazuri ce și-au executat pedeapsa la care au fost condamnați, dar M. I. (Ministerul de Interne) le-a mai dat pedeapsă administrativă - priver de

libertate, care varia între: 12 luni, 24 luni, 36 luni, 48 luni, 60 luni, pentru oameni slabi, bolnavi și vai de capul și sănătatea lor.

La Canal au murit peste 15.000 oameni, în: accidente de muncă, boli, frig, torturi, deoarece măsurile luate de administrație erau de teroare. De exemplu: tăiat de stuf iarna în apă până la genunchi, lipsa totală de asistență medicală, care poate fi considerată „CRIMĂ CONTRA UMANITĂȚII”.

Când s-a făcut procesul Canalului, niciunul din cei condamnați nu și-a executat pedeapsa în întregime, deoarece au beneficiat de grațieri, „DE AU FOST DE AI NOȘTRI”.

Deținuții de la Canal erau bărbați și femei și făceau aceeași muncă. Exemplu: Ghica, Cancicov, Doly, Steriopol, Elena Codreanu, D-na Moța, preoteasa Mureșan din Cluj, părintele Arsenie Boca de la Mănăstirea Sâmbăta de Sus.

Pentru a scăpa de critica Apusului, conducerea statului a înscenat mai multe procese celor ce au participat la reeducare, astfel:

Sentința nr. 32/10. 11. 1954:

- 1). Țurcanu Eugen, condamnat la moarte și executat.
- 2). Popa Alexandru-Tanu, condamnat la moarte, comutată pedeapsa.
- 3). Pușcașu Vasile, condamnat la moarte.
- 4). Păvăloaie Vasile, condamnat la moarte și executat.
- 5). Livinschi Mihai, condamnat la moarte și executat.
- 6). Stoian Ion, condamnat la moarte și executat.
- 7). Romanescu Gheorghe, condamnat la moarte și executat.
- 8). Voinea Octavian, condamnat la moarte, comutată pedeapsa.
- 9). Popescu Aristotel, condamnat la moarte și executat.
- 10). Pătrășcanu Nutty, condamnat la moarte și executat.
- 11). Pop Cornel, condamnat la moarte și executat, a cerut el această pedeapsă.
- 12). Sobolevski Maximilian, condamnat la moarte și executat.
- 13). Juberian Constantin, condamnat la moarte și executat.
- 14). Dumitrescu Dem, condamnat la moarte și executat.
- 15). Popovici Cornel, condamnat la moarte și executat.

16). Voin Ioan, condamnat la moarte și executat.

17). Cerbu Ioan, condamnat la moarte și executat.

18). Popescu Gheorghe, condamnat la moarte și executat.

19). Șerbănescu Cristian Paul, condamnat la moarte și executat.

20). Ionescu Constantin, condamnat la moarte și executat.

21). Zbranea Octavian, condamnat la moarte și executat.

22). Cobalaș Nicolaie, condamnat la moarte și executat.

Al doilea proces al reeducării: Sentința nr. 35/11. 01. 1949 + 155/1957:

1). Negulescu Valeriu, condamnat la moarte, comutată în muncă silnică pe viață.

2). Opreșan Constantin, condamnat la muncă silnică pe viață, zidit de viu.

3). Haiduc Dragoș, condamnat la 25 ani muncă silnică.

4). Iosif V. Iosif, condamnat la 15 ani muncă silnică.

5). Calciu Gheorghe, condamnat la 15 ani muncă silnică.

6). Popa Aurel, condamnat la 15 ani muncă silnică.

7). Bordeianu Virgil, condamnat la moarte, comutată pedeapsa.

8). Caziuc Gheorghe, condamnat la moarte, comutată pedeapsa.

Sentința 101/16. 01. 1957,

Privind condamnarea cadrelor militare comuniste care au participat la teroarea deținuților din închisorile Pitești și Gherla, (teroare) desființată cu sprijinul ministrului Drăghici:

1). Sepeanu Tudor, condamnat la 8 ani m.s. (muncă silnică), rejudecat achitat cu sprijinul lui Drăghici.

2). Dumitrescu Alexandru, condamnat la 7 ani m.s., achitat în rejudecare – Drăghici.

3). Sucegan Gheorghe, condamnat la 7 ani m.s., achitat în rejudecare – Drăghici.

4). Avădanei Constantin, condamnat la 6 ani m.s., achitat în rejudecare – Drăghici.

5). Mariana Ioan, condamnat la 5 ani m.s., achitat în rejudecare – Drăghici.

6). Mircea Mihai, condamnat la 5 ani m.s., achitat în rejudecare – Drăghici.

7). Bărbos Viorel, condamnat la 5 ani m.s., achitat în rejudicare – Drăghici.

Ministrul de Interne Constantin Drăghici s-a zbatut pentru o rejudicare pe care a și obținut-o, cum nu s-a mai dat în drept o asemenea sentință.

BIBLIOGRAFIE:

- 1). Popa Neculai – „Coborârea în iad”;
- 2). Plapșa Lucian – „Popas în iad”;
- 3). Banea Dumitru – „Acuzat, Martor, Apărător”;
- 4). Gabriel Bălănescu – „Din împărăția morții”;
- 5). Bordeianu Dumitru – „Mărturii din mlaștina disperării”;
Idem, – „Gherla, din împărăția morții”;
- 6). Andreica Gheorghe – „Reeducările comuniste, Eugen Țurcanu, rușinea speciei umane”, vol. 1 și 2.

Turda, 3 octombrie 2008

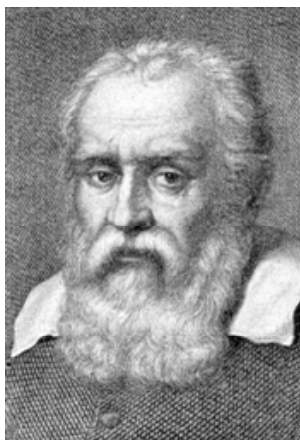
*„Istoria este acel set de minciuni asupra cărora s-a
căzut de acord” – Napoleon*

Convertirea lui Galilei la geocentrism¹

Robert Sungenis

Introducere

Anul 2009 a fost declarat printre altele ca „anul astronomiei”, amintindu-se că au trecut 400 de ani de când Galileo Galilei a folosit celebrul său telescop cu care a făcut observații ce au zdruncinat din temelii vechile concepții geocentrice ptolemeice. A urmat și mai celebrul conflict al savantului cu Inchiziția catolică, în urma căruia Galilei a ieșit condamnat, dar ulterior, știința i-a dat dreptate și a urmat dezvoltarea astronomică cunoscută.

În mentalul popular s-a creat, începând cu perioada iluministă, imaginea „mitului Galilei”, eroul (dacă nu chiar martirul) științei omenești, al liberei cugetări ce se opune „dogmelor” medievale bisericești. Fraza simbol „eppur si muove” (și totuși se învârteste), este unanim cunoscută și luată ca lozincă victorioasă a științei asupra religiei închistate. Dar, iată că această afirmație nu a fost rostită niciodată de Galilei, ci este o pură invenție din sec. al XVII-lea! Alt aspect: s-a susținut că la procesul din 1633 Galilei a fost silit sub amenințarea

torturilor fizice – deci terorizat psihic – să emită acea abjurare. Există o

mulțime de oameni care cred chiar că a fost ars pe rug, confundându-l astfel cu Giordano Bruno, executat astfel în 1600.

În secolul trecut au avut loc o serie de încercări de a aborda raportul știință-religie. Între acestea au fost și cele din spațiul nostru ortodox în care, aflați sub presiunea crescândă a ateismului marxist, teologi și preoți au încercat să convingă oamenii de știință că mari savanți de renume unanim acceptat au fost de fapt credincioși și nu ateii. În rândul acestora era permanent enumerat și Galileo Galilei, fără însă a se fi adus vreo dovadă consistentă în acest sens, și eludându-se exact conflictul cu pricina.

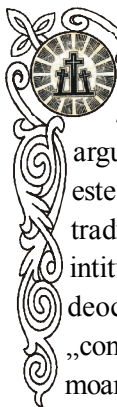
În spațiul catolic în 1992 a avut loc ceea ce s-a numit în presă „reabilitarea lui Galilei”, ba chiar „Vaticanul cere scuze lui Galilei”.

Dar, la o cercetare mai atentă, lucrurile nu se prezintă chiar așa. În primul rând: despre ce reabilitare să fi fost vorba? În urma abjurării, Galilei s-a pocăit în scris și a fost *iertat încă de pe atunci*, el ca persoană, de către biserica catolică. Dovada cea mai zdrobitoare în acest sens este faptul că el este înmormântat în biserica Basilica di Santa Croce din Florența!

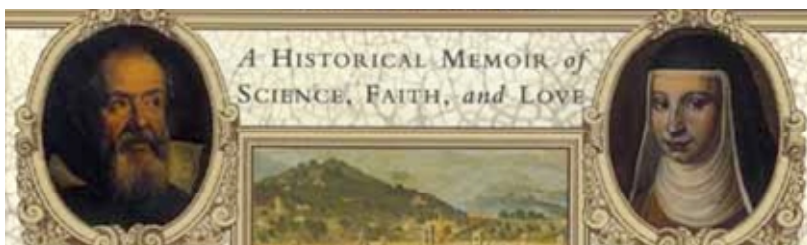
Mormântul lui Galilei

O asemenea cinste este cu totul deosebită, și cu nici un chip nu se poate acorda unui eretic sau răzvrătit! Deci în acest caz lucrurile au fost limpezi, curios este că nimeni s-a gândit la motivul acestei ciudățenii. Iată însă că în urma unor cercetări el a ieșit la iveală: Galilei nu numai că a abjurat în 1633, dar, cu un an înainte de moarte **a**

**revenit la sistemul geocentrist/
statist al tradiției științifice și
bisericești!** Pocăința lui a fost sinceră și profundă, iar

argumentele au venit din chiar zona... teologică! Acest lucru uimitor este foarte puțin cunoscut și de aceea prezentăm cititorilor noștri o traducere din cartea teologului catolic american Robert Sungenis intitulată *Galileo s-a înșelat: biserica a avut dreptate*. Lăsând deocamdată la o parte aspectul strict confesional al acestei „convertiri”, putem în primul rând constata marea deosebire între moartea celor doi amintiți: ereticul îndrăcit Giordano Bruno moare nepocăit și întorcând în jos crucifixul care i se dăduse spre sărutare înaintea execuției; Galilei moare, - cel puțin potrivit documentelor, dar și mormântului din biserică! – împăcat și pocăit, fie și în ceasul al 11-lea, și fiu credincios al bisericii (din care făcea parte). Iar la aceasta cu siguranță că mult au contribuit și rugăciunile fiicei sale, Sora Maria Celeste...

Galilei și fiica sa

Convertirea lui Galilei la geocentrism

La data de 22 iunie 1633, din cauza că a fost „puternic bănuît” de „erezia formală” potrivit căreia soarele era fix și pământul se mișca, papa a cerut ca Galileo să renunțe la părerile sale și să scrie o abjurare detaliată. Aceasta suna astfel:

„Eu, Galileo Galilei, fiul răposatului Vincenzo Galilei, florentin, în vârstă de 70 de ani, adus în persoană în fața acestui

tribunal, și îngenunchind înaintea voastră Prea sfințiților și preacinstiților domni cardinali, inchizitori generali împotriva decăderii eretice de pe cuprinsul întregii Republici Creștine, având în fața ochilor și atingând cu mâinile mele Sfânta Evanghelie - jur că am crezut dintotdeauna, cred și acum, și cu ajutorul lui Dumnezeu voi crede și în viitor, tot ce este susținut, propovăduit și învățat de către sfânta biserică catolică și apostolică a Romei. Dar întrucât - după o sentință dată împotriva mea de către acest Sf. Oficiu, și anume că trebuie să părăsesc cu desăvârșire mincinoasa părere după care soarele se găsește nemișcat în centrul universului, iar pământul se mișcă și nu este în centrul universului, și că nu mai trebuie să susțin, să apăr și să învăț în vreun fel, prin grai sau în scris, zisa învățătură, și după ce am fost înștiințat că zisa învățătură era potrivnică Sf. Scripturi – am scris și am publicat o carte în care discut această învățătură deja osândită, și aduc argumente puternice în sprijinul ei, fără ca să prezint vreo opinie contrară lor; și din această pricină Sf. Oficiu m-a declarat ca fiind puternic bănuیت de erezie, adică, de a fi susținut și crezut că soarele se găsește nemișcat în centrul universului, iar pământul se mișcă și nu este în centrul universului:

Prin urmare, dorind să scot din mințile Preasfințiților voastre, și ale tuturor credincioșilor creștini această puternică bănuială ridicată pe drept cuvânt împotriva mea, cu inimă cinstită și credință nestrămutată mă lepăd (abjur), blestem și disprețuiesc rătăcirile și ereziile, și mai pe larg orice altă rătăcire și sectă potrivnică în vreun fel zisei sfinte biserici; și jur că în viitor nu voi mai spune sau susține, prin grai sau în scris, nimic din cele ce ar putea da prilejuri asemănătoare de bănuială contra mea; dar dacă voi afla vreun eretic, sau o persoană bănuیتă de erezie, îl voi denunța acestui Sf. Oficiu, sau inchizitorului locului unde m-aș afla. Mai departe, jur și făgăduiesc să îndeplinesc și să respect în întregime toate pedepsele ce

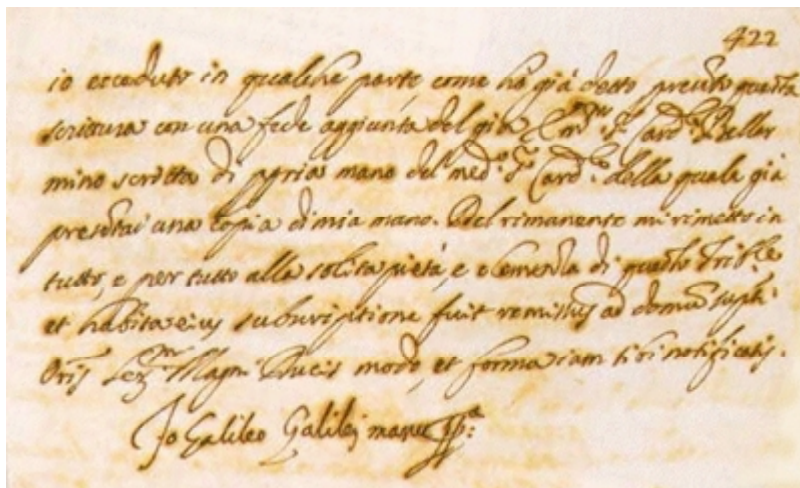

fi date de către acest Sf. Oficiu. Iar, de voi încălca, (ceea ce să ferească Dumnezeu) oricare din făgăduințele și jurămintele mele, mă supun pe mine însumi tuturor chinurilor și pedepselor impuse și promulgate în sfintele canoane și alte constituții, generale și particulare, împotriva unor astfel de călcători de lege. Așa să-mi ajute Dumnezeu, și această Sfântă Evanghelie, pe care o ating cu mâinile mele.

Eu, numitul Galileo Galilei, am abjurat, am jurat, am făgăduit și m-am legat în felul de mai sus; și ca mărturie a adevărului am semnat cu mâna mea prezentul document al abjurării mele, și l-am recitat cuvânt cu cuvânt la Roma, în Conventul Minervei, la 22 iunie, 1633.

Eu, Galileo Galilei, am abjurat cele de mai sus cu propria mea mână.”

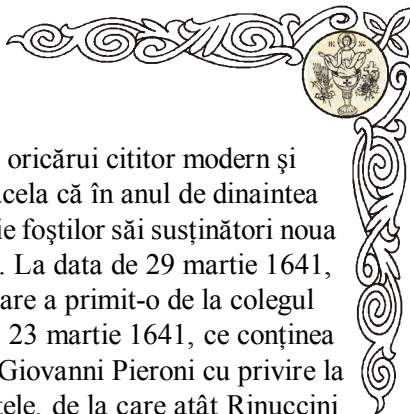

Partea de încheiere a retractării (sau abjurării) lui Galileo

(Papa) Urban a trimis apoi o scrisoare oficială inchizitorilor și nunțiilor papali din Europa anunțând abjurarea lui Galileo și cerându-le să ia aminte la condamnarea copernicanismului de către Vatican.²

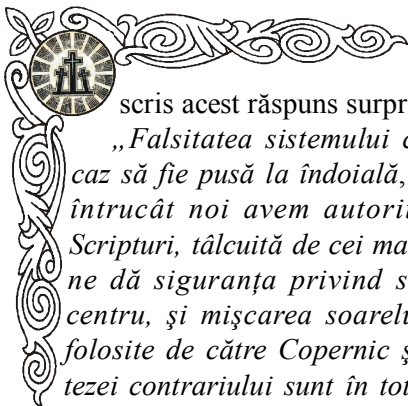

Galileo se convertește la geocentrism

Faptul necunoscut aproape oricărui cititor modern și chiar celor mai mulți istorici, este acela că în anul de dinaintea morții sale Galileo a limpezit cu tărie foștilor săi susținători noua sa poziție în materie de cosmologie. La data de 29 martie 1641, Galileo a răspuns unei scrisori pe care a primit-o de la colegul său Francesco Rinuccini în data de 23 martie 1641, ce conținea descoperirile făcute de astronomul Giovanni Pieroni cu privire la mișcarea de parallaxă a anumitor stele, de la care atât Rinuccini cât și Pieroni credeau că au descoperit dovada sistemului heliocentric. Rinuccini scrie lui Galileo:

„Ilustra voastră excelență, signor Giovanni Pieroni mi-a scris în ultimele luni spunându-mi că el a observat cu claritate cu un instrument optic mișcarea de câteva minute sau secunde în stelele fixe, dar la exact acel nivel de certitudine pe care îl poate atinge ochiul omenesc în observarea unui grad. Toate acestea m-au copleșit de cea mai mare satisfacție – să fiu martor la așa un argument decisiv pentru validitatea sistemului copernican! Totuși nu mică mi-a fost confuzia datorită a ceea ce am citit acum câteva zile într-o bibliotecă. S-a întâmplat să mă uit într-o carte care e pe cale de a fi tipărită. Potrivit autorului, dacă ar fi adevărat că soarele este centrul universului, și că pământul îi dă ocol în fiecare an, ar urma că noi n-am putea niciodată vedea o jumătate din tot cerul nopții, deoarece linia ce trece prin centrul și orizonturile pământului atingând periferia marii orbite, este o coardă dintr-o segment de arc al cercului cerului înstelat, al cărui diametru trece prin centrul soarelui. Și întrucât eu am crezut dintotdeauna ca adevărat – fără să fi constatat eu însumi aceasta – că prima [stea] din Balanță răsare în același moment în care prima [stea] din Berbec apune, inteligența mea limitată n-a fost în stare să ajungă la vreo soluție. De aceea vă implor, în mare voastră bunătate, să risipiți această îndoială din mintea mea. V-aș rămâne adânc îndatorat. Sărutăm dreapta cu respect, etc. Francesco Rinuccini.”³

Galileo, fără să fie prea impresionat de aceste afirmații, a scris acest răspuns surprinzător către Rinuccini:

„Falsitatea sistemului copernican n-ar trebui în nici un caz să fie pusă la îndoială, cu atât mai mult de către catolici, întrucât noi avem autoritatea de nezdruncinat a Sfintei Scripturi, tâlcuită de cei mai învățați teologi, al căror consens ne dă siguranța privind statornicia pământului, situat în centru, și mișcarea soarelui în jurul pământului. Ipotezele folosite de către Copernic și alți adepți ai săi în susținerea tezei contrariului sunt în tot c◻alitatea lor suficient doborâte de acel argument foarte puternic ce se trage din atotputernicia lui Dumnezeu. Acesta poate să facă lucrări în multe feluri și chipuri, de fapt în nenumărate feluri, pe cele ce potrivit părerilor și observațiilor noastre par să se petreacă într-un anume fel. Nu ar trebui să căutăm îngrădirea mâinii lui Dumnezeu și să insistăm îndrăzneț în cele mai presus de mărginirea competenței noastre... D' Arcetri, 29 martie 1641. Scriu această scrisoare pecetluită către Rev. Fr. Fulgenzio, de la care nu am mai auzit nimic în ultima vreme. O încredințez excelenței voastre ca să binevoiți a-i parveni.”⁴

Oricât s-ar căuta, puțini vor găsi retractarea lui Galileo făcută copernicanismului citată în cărți sau articole scrise despre viața și opera sa⁵. Încă și mai puțini sunt aceia care în dezbaterile publice despre Galileo care au auzit vreodată că el și-a schimbat concepția anterioară. Motivul este, pur și simplu acela că scrisoarea a fost ascunsă ochilor publicului în ultimele patru secole. Așa cum a recunoscut istoricul lui Galilei, Klaus Fischer: „Istoriografii consacrați ai științei nu pot fi achitați de acuzația că au citit scrierile lui Galileo prea selectiv.”⁶ Din fericire, retractarea lui Galileo a reușit să scape de cenzură și să se regăsească alături de restul scrisorilor sale în culegerea în 20 de volume *Le Opere di Galileo Galilei* publicată în sfârșit în 1909 și retipărită la Florența în 1968. Cu secole înainte de această publicare, fie Rinucini fie altcineva din culise au depus eforturi de a ascunde faptul că această scrisoare a fost cu adevărat scrisă și expediată de Galileo. Știm că așa au stat lucrurile întrucât a existat o încercare evidentă de a șterge numele lui Galileo ca semnatar al scrisorii. Editorul a făcut această notă de luare aminte: „semnătura ‘Galileo Galilei’ a fost în mod cu totul

intenționat și repetat ștearsă, cu intenția evidentă de a o face ilizibilă.”

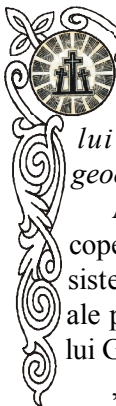
Stillman Drake, unul din cei mai autorizați istorici ai lui Galileo din lume, a remarcat subterfugiul și a comentat:

„Dintre toate scrisorile lui Galileo care s-au păstrat, doar aceasta are numele lui la sfârșit acoperit cu un strat gros de cerneală. Cred că Rinuccini a apreciat și a păstrat scrisorile lui Galileo indiferent de conținutul lor, dar n-a vrut ca alții să vadă această declarație a lui Galileo potrivit căreia sistemul copernican era greșit, și nici ca el să fie considerat drept ipocrit.”⁷⁷

Judecând după conținutul scrisorii către Rinuccini, se vede că Galileo s-a aplecat o vreme asupra problemelor inerente sistemului copernican, ca și dorința sa de a reveni la o cosmologie geocentristă. Modul de vorbire din scrisoarea sa este unul așezat și direct și nu e caracteristic cuiva care e confuz și șovăielnic. Arată convingerile unui om care fost biruit de o poziție decisivă. Și atunci, departe de a fi un erou al cosmologiei moderne, cu scurt timp înainte de moartea sa, Galileo a devenit potrivnicul ei cel mai înverșunat – un fapt istoric ce a fost fie ignorat în tăcere, fie eliminat intenționat.

Remarcile lui Galileo sunt atât de surprinzătoare încât Stillman Drake încearcă din răspuțeri să atenueze impactul lor și să-l reabiliteze pe Galileo ca fiind heliocentrist. Comentând scrisoarea, Drake spune:

„Răspunsul lui Galileo către Rinuccini din 29 martie poate la prima vedere să-l uluiască pe cititor... Și totuși nu era nimic fățarnic în spusele lui Galileo, după care toate științele, inclusiv astronomia, sunt o ficțiune întrucât se situează în afara câmpului de observații practice; într-adevăr, astronomia, așa cum a lăsat-o

Copernic, nu putea fi împăcată cu multe fapte observabile cunoscute lui Galileo... dar mai importantă este aserțiunea clară a lui Galileo, potrivit căruia astronomia tradițională geocentrică era încă și mai eronată decât cea heliocentrică.”⁸

Aici îl vedem pe Drake sugerând că Galileo a contestat copernicanismul din cauză că el a văzut că atât acesta cât și sistemul ptolemeic sunt incapabile să explice mișcările soarelui și ale planetelor. Acest lucru se bazează pe acea parte din scrisoarea lui Galileo în care acesta spune:

„Și întocmai așa cum socotesc observațiile și ipotezele copernicane ca eronate, la fel, ba chiar încă și mai rău, socotesc a fi greșite cele ale lui Ptolemeu, Aristotel și ale adepților lor, atunci când [chiar și] fără a merge dincolo de hotarele rațiunii omenești, neîntemeierea lor poate fi prea lesne descoperită.”

Dar cuvintele lui Galileo sunt cu mult mai explicite decât recunoaște Drake. Chiar dacă am vrea să-l credem pe Drake că Galileo a văzut probleme serioase în sistemul ptolemeic, scrisoarea sa către Rinuccini așează clar în opoziție întregul „sistem copernican” cu „autoritatea de nezdruncinat a Sfintei Scripturi, tâlcuită de cei mai învățați teologi, al căror consens ne dă siguranța privind statornicia pământului, situat în centru, și mișcarea soarelui în jurul pământului.” Aceste cuvinte alese cu grijă nu sunt, așa cum și-ar fi dorit Drake, o încercare de a puncta dificultățile din sistemul copernican de dinaintea descoperirii orbitelor eliptice ale planetelor de către Kepler. Dimpotrivă, cuvintele lui Galileo sunt identice cu cele ale cardinalului Roberto Bellarmine spuse cu vreo 25 de ani mai înainte, când sistemul heliocentric a fost condamnat pentru întâia oară sub papa Paul V și Sfântul Oficiu, datorită faptului că încerca să pună pământul în mișcare, împotriva cuvintelor solemne ale Sfintei Scripturi. În timp ce în anul 1616 Galileo susținea că Scriptura nu ar trebui luată literal când vorbește despre cosmologie, acum, în 1641, tâlcuirea literală a Scripturii este arma nr. 1, așa cum fost și pentru Bellarmine.

Se observă că Galileo a renunțat la întregul eșafodaj al cosmologiei heliocentrice atât în acceptarea sa fără compromisuri a „statorniciei pământului, situat în centru, și mișcarea soarelui în jurul pământului,” cât și în referirile sale la „ipotezele folosite de către

pe Copernic, a fost într-depeți” ai săi, și unul cu care Nu numai că Galileo condamnă Scripturii, ci își întărește poziția Dumnezeu poate să facă lucrări în nenumărate feluri”, lucrări pe imposibile.

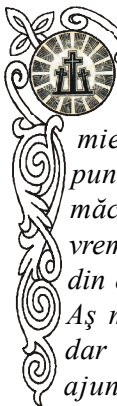

El scribe:

„Și întrucât spui că ești uluit și derutat de argumentul luat din faptul că noi vedem întotdeauna o jumătate de cer deasupra orizontului, din care se poate deduce odată cu Ptolemeu că pământul este centrul sferei... răspunde-i autorului [Pieroni] că într-adevăr o jumătate de cer rămâne nevăzută, și insistă cu acest lucru până când el va afirma cu tărie că exact acest lucru se vede – ceea ce nu va face niciodată. Căci oricine a spus hotărât că se vede o jumătate de cer, și prin urmare că pământul este fixat în centru, are în mintea sa prezumția că pământul este fixat în centru, și de aceea spune că se vede o jumătate de cer – deoarece aceasta s-ar întâmpla dacă pământul ar fi în centru. Deci nu din cauză că se vede jumătate de cer rezultă că pământul este în centru, ci aceasta se deduce din presupunerea că pământul este în centru, deci de aceea se vede o jumătate de cer...

Adaug că dacă observațiile căpitanului Pieroni sunt adevărate în ce privește mișcările unor stele fixe, făcute în câteva secunde de arc, [atunci] așa mici cum sunt acestea, [aceasta] implică rațiunii omenеști schimbări ale pământului diferite de oricare care i-ar fi putut fi atribuite dacă ar fi rămas în

centru. Iar dacă există o atare schimbare, și se observă că este mai mică de un minut de arc, cine dorește să-mi garanteze mie că atunci când primul punct de Berbec răsare, primul punct de Balanță apune atât de exact încât nu există nici măcar pentru noi o diferență de un minut de arc? Deci ce vrem să deducem, într-o observație foarte delicată și subtilă, din experiențe care sunt grosolane și chiar imposibil de făcut? Aș mai putea adăuga și alte lucruri în legătură cu aceasta, dar ceea ce deja s-a spus în nefericitul meu **Dialog** este de ajuns.”⁹

Desigur, există unii care ar putea să conteste această convertire dramatică a celui ce mai înainte provocase scandalul, spunând că Galileo se afla din 1633 în arest la domiciliu din ordinul papei Urban VIII. S-ar putea presupune că, nevrând să-l întărească pe papă, Galileo vorbea sub constrângere și ca atare cuvintele sale nu trebuie luate în seamă ca o dovadă convingătoare că el și-ar fi părăsit concepțiile cosmologice anterioare. Deși o asemenea ipoteză ar putea fi destul de probabilă, nu găsim nici urmă de așa ceva în cuvintele alese cu grijă de Galileo. Cu siguranță Drake n-a văzut scrisoarea lui Galileo în acest sens, întrucât el o tâlcuiește cu toată seriozitatea cu care crede că Galileo a scris-o. Fiind atât de mândru pe cât se știa că e, dacă motivul lui Galileo ar fi fost doar acela de a fi pe pace cu papa și să nu-și „taie craca”, ar fi fost suficientă o respingere simplă și politicoasă la nedumeririle lui Rinuccini. În loc de aceasta, Galileo apără nemișcarea pământului cu un spirit și o logică așa de exuberante încât ne apare ca imaginea unia care a avut momentul său de ‘evrika’ și nu are de ce să fie contestat. Escrocii au puține convingeri; cei prigoniți se abțin de la comentarii sau adesea se scaldă în ambiguități; politicienii au tendința de a fi pe plac și de a spune ceea ce le-ar aduce popularitate; dar Galileo nu arată în scrisoarea sa nici unul din aceste cusururi. El nu ia partea nimănui, ci îi egală măsură îi condamnă pe Ptolemeu, Copernic și Kepler, deoarece își dă seama că nici unul din ei nu a răspuns la toate cele văzute de el prin telescopul său, și numai însuși Dumnezeu știe cum se potrivesc una cu alta.¹⁰ Ca urmare, el se nu se biziue în argumentația sa pe *nici o* teorie științifică ci pe “atotputernicia lui Dumnezeu,” Care doar spune și se și îndeplinește. De fapt,

Rinuccini, după ce a citit scrisoarea lui Galileo, a fost atât de convins de sinceritatea ei încât de aceea a încercat să șteargă semnătura lui Galileo de pe ceea ce știa că ar schimba cursul istoriei dacă ar fi făcută cunoscută publicului.

De unde ar fi putut Galileo să audă de argumentul convingător al „atotputerniciei lui Dumnezeu”? Cel mai probabil de la papa Urban VIII în 1633. Urban putea atunci să vorbească cu destulă siguranță din ambele perspective, cea științifică și cea teologică, și astfel să-l asigure pe Galileo nu numai că avea greutatea dovezilor împotriva sa, dar și că, refuzând să primească verdictul bisericii, se va trezi împotriva Atotputernicului. Iată cuvintele papei către Galileo:

„Îți amintim ceva ce am avut prilejul să-ți spunem acum mulți ani, vorbind ca de la filosof la filosof; și, dacă ne aducem bine aminte, n-ai vrut atunci să ne dai nici o replică decisivă. Te asigurăm că toate demonstrațiile tale sunt de bun simț și că e întrutotul cu puțință ca lucrurile să stea așa cum spui. Dar acum spune-ne nouă, chiar susții cu adevărat că Dumnezeu nu ar fi dorit sau cunoscut cum să miște cerurile și în vreun alt fel? Bănuim că vei spune ‘da’, deoarece nu vedem cum ai putea răspunde altceva. Prea bine atunci, dacă vrei în continuare să-ți aperi afirmațiile, va trebui să ne dovedești că, dacă mișcările cerești se petrec în alt fel decât cel pe care îl propui, se va naște pe undeva o contradicție logică, întrucât Dumnezeu în nemărginita Sa putere poate face orice lucru care nu prezintă o contradicție. Ești pregătit să dovedești aceasta? Nu? Atunci trebuie să ne crezi că Dumnezeu poate, după cum se pare, să fi potrivit lucrurile cu totul altfel, și totuși să reiasă de aici efectele pe care le vedem. Iar dacă această posibilitate există, și se păstrează astfel și spusele Scripturii în adevărul lor literal, nu ne este dat nouă muritorilor să încercăm să forțăm aceste sfinte cuvinte să însemne ceea ce nouă, de aici, ni se pare a fi cazul.

Ai ceva de obiectat? Ne bucurăm să vedem că ești de părerea noastră. Cu adevărat, ca bun catolic, cum ai putea avea o alta? Ca să vorbești despre aceasta în alt mod decât cel ipotetic ar fi totuna cu a constrânge nesfârșita putere și

înțelepciune a lui Dumnezeu în limitele ideilor tale personale [fantasie particulari]. Nu poți spune că acesta este singurul fel în care ar fi putut lucra Dumnezeu, deoarece sunt multe, și chiar nenumărate, căi pe care le-ar fi putut cugeta El, și care sunt nepătrunse de mințile noastre mărginite. Sperăm că acum pricepi ce vrem să spunem când am zis să lași teologia în pace.”¹¹

Adăugăm faptul că referirea lui Galileo la „atotputernicia lui Dumnezeu” împotriva celor susținute de Rinuccini nu a fost folosită în același sens în care el a ridiculizat-o în al său *Dialogo*. În *Dialogo*, pe care a început să-l scrie între 1621-1623 și era astfel îndepărtat din controversa din 1633, Galileo a încercat să încurce treburile prin a echivala atotputernicia cu miraculosul. El scria:

„Desigur, Dumnezeu ar fi putut face ca păsările să zboare având oasele făcute din aur solid, cu venele pline de mercur, cu carnea mai grea decât plumbul și cu aripi extrem de mici. Nu a făcut-o, și asta ar trebui să ne arate ceva. Doar ca să-ți aperi necunoașterea scapi prin subterfugiul de a-L pune pe Domnul la fiecare pas să facă o minune.”¹²

Desigur, acum în 1641, Galilei vede lucrurile diferit. Dumnezeu putea să facă pământul ca punctul central și nemișcat al universului și prin mijloace naturale, nu miraculoase, căci El, în atotputernicia Sa ar ști cu mare ușurință cum să facă acest lucru.

(Note)

¹ Capitolul 14: Catholic Church’s Teaching on Geocentrism *Galileo Was Wrong: The Church Was Right*, CAI Publishing, Inc., 2008, vol. II, pp. 215-233. Traducere și introducere Pr. Dan Bădulescu.

² Dorothy Stimson, *The Gradual Acceptance of the Copernican Theory of the Universe*, p. 59.

³ *Le Opere Di Galileo Galilei*, Antonio Favaro, retipărit din ediția 1890-1909 Firenze, G. Barbèra – Editore, 1968, vol. 18, p. 311

⁴ *Ibid*, p. 316.

⁵ Chiar și Maurice Finocchiaro, care este considerat, și se consideră el însuși unul dintre cei mai competenți și detaliați istorici ai lui Galileo, nu menționează convertirea lui Galileo în nici una din multele sale cărți. În ultima sa carte, *Retrying Galileo* (2005), Finocchiaro redă cu lux de amănunte istoria afacerii Galileo de la 1633 la 1992, concentrându-se în capitolul 3 pe anii

1633-1642, dar nu menționează nicidecum scrisoarea lui Galileo către Francesco Rinuccini privitoare la declarația lui Pieroni de descoperire a paralaxei, și nici numele lui Rinuccini nu este inclus în indexul cărții. Rinuccini este doar menționat în treacăt la pagina 28. În schimb, Finocchiaro este la curent cu Pieroni, întrucât îl menționează la paginile 67, 69: „...eforturile, activitățile și raporturile lui Giovanni Pieroni. Născut în Toscana, a studiat cu Galileo la Padua... În august 1635, Pieroni a încercat să-l convingă pe Galileo să dedice *Cele două științe noi* lui Ladislau...” La pagina 261, Finocchiaro se referă la un articol apologetic din *L'Osservatore Romano* din 23 aprilie 1887, care spunea: “Ar trebui să-l credeți pe Galileo însuși, care, în ultimii ani ai vieții sale s-a căit că s-a angajat în tâlcuiri arbitrare ale Bibliei bazate pe judecata proprie, care erau cu atât mai primejdioase în acea vreme când acest lucru era obișnuit ereticilor din multe ținuturi ale Europei.” În loc să facă legătura dintre aceasta și convertirea lui Galileo din 1642 în scrisoarea către Rinuccini, Finocchiaro spune: „Ultima referință este neclară, dar probabil că face aluzie la scrisoarea apocrifă către Renieri...” Vezi de asemenea pagina 156 unde Favaro este de accord că scrisoarea către Renieri este apocrifă.

⁶ Klaus Fischer, *Galileo Galilei*, Munich, Germany, Beck, 1983, p. 114.

⁷ Stillman Drake, *Galileo At Work: His Scientific Biography*, 1978, p. 418.

⁸ *Galileo At Work: His Scientific Biography*, pp. 418-419.

⁹ *Le Opere Di Galileo Galilei*, pp. 315-316.

¹⁰ Aici Galileo arată reflecții ale părerilor sale anterioare din *Analistul*, publicat în 1623.

¹¹ Giorgio de Santillana, *The Crime of Galileo*, New York, Time Inc., 1962, pp. 175-176. Santillana adaugă: “De obicei istoricii datează această idee din conversația din 1630. Dar am văzut (p. 135) că ea este menționată în *Praeludium*-ul lui Oregius, de unde am extras citatul de mai sus. Potrivit lui Berti, citatul cu pricina apare de asemenea și prima ediție din 1629. deci acest argument datează cel puțin din 1624 și probabil, așa cum reiese de la Oregius, a fost folosit pentru prima dată în 616.”

¹² Giorgio de Santillana, *The Crime of Galileo*, New York, Time Inc., 1962, p.176

Atac la sufletul neamului

Dan Puric

...Istoria are o rezistență mai mult sau mai puțin plauzibilă, Dumnezeu are dăinuirea. Și dacă statul român în istoria lui a făcut diferite volute, neamul n-a făcut niciodată. Dumneavoastră ca prezență a neamului românesc îmi mângâie sufletul creștin și deopotrivă putem dăinui cu firească credință, cu inteligență hristică, **în fața celor** care ni se pregătesc și aș spune eu, de ce nu, și **pe deasupra lor**, că eu personal m-am cam săturat să înfrunt istoria, “teroarea istoriei”, gândindu-mă că ceea ce a fost adevărat în neamul nostru nu numai că a înfruntat, ci a trecut peste, adică s-a transfigurat.

Am dorit să fie o întâlnire liberă, fără să am un subiect anume pe care eu să-l monopolizez. Este o întâlnire creștină unde dimpreună putem, nu dezbate, ci întări niște poziții. Din punctul meu de vedere, astăzi ne confruntăm cu o situație veche, declanșată vizavi de neamul nostru, dar atipică ca manifestare. Este veche pentru că este istoric repetitivă. Aproape ciclic, asupra acestui neam se repetă tot felul de “îndreptări”. Una dintre “îndreptările” la care noi se pare că am rămas strâmbi este credința ortodoxă! Și atunci **ei** trebuie să ne îndrepte, iar eu nu vreau să mă îndrept. Eu vreau să “rămân”. Este un lucru atipic ca manifestare, pentru că dacă ne uităm în istorie, zonele de coerciție asupra neamului s-au făcut politic, s-au făcut ideologic, s-au făcut brutal, s-au făcut criminal, s-au făcut cu forme incredibile de teroare psihică și fizică. Vorbeam de curând că a apărut o hartă într-un ziar francez tradus în România, *Le monde diplomatique*, acum vreo

câteva luni, care este o hartă privind modificările genetice, a OMG-urilor și a PMG-urilor, a organismelor modificate genetic și a plantelor modificate genetic. Și pe harta aceea era și România. Ceea ce mi se pare periculos nu sunt OMG-urile și PMG-urile, ci SMG-urile, **sufletele modificate genetic**... Suntem pe cale să primim și această infuzie de modificare genetică a sufletului românesc. Poate asta este încercarea cea mai parșivă pentru că de data asta, dacă sesizăm, dacă punem diagnosticul (acel diagnosis, cum zice grecul), de a vedea prin, vedem că sunt forme mai parșive, mai subtile, în doze homeopatice, prin ispite de tot felul, care deformează acest suflet. Și, mai ales, sufletul tinerei generații care nu mai are nici un fel de reper.

M-am gândit în timp ce veneam spre dumneavoastră că a distruge un neam, trebuie să-i distrugi în primul rând reperele. Am asistat în ultimii 17 ani la cea mai odioasă distrugere a reperelor culturale sub formă culturală, de reinterpretare critică. Adică brusc s-au sculat niște flăcăi din cultura română, evident, formați cu anumite scopuri, în spiritul revitalizării și resuscitării critice, se rediscută valorile identitare românești și se încep cu cele din cultură. Și astfel am văzut un Eminescu pus la zid, am văzut un Constantin Noica pus la zid, am văzut o întreagă generație interbelică de creștini ortodocși stigmatizată, marginalizată, am văzut o politică de inhibare a poporului român din interior - nu mai vorbesc din afară -, că cozile de topor cresc din interior. Un fel de celulă cancerigenă care nu anunță organismul. Te trezești brusc cu tumora.

Mie nu mi-a venit să cred, în 1991, când s-a făcut saltul de la un Eminescu fetișizat și confiscat și manipulat de comuniști într-un Eminescu distrus. Am văzut închiziții civile care judecă biserica, am văzut dosariade făcute de niște flăcăi care vor să spună că acel dosar sau catalog este totul la ei, am văzut că starea de spovedanie a întregii națiuni e în altă parte, într-un sector civil. Am văzut Sfânta Biserică hăituită, am văzut mari creștini și trăitori români marginalizați și am văzut lucrurile excepționale din România, de tip creștin, marginalizate.

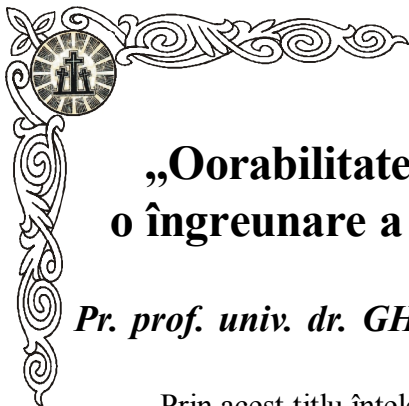
Și am văzut generalizate și intrate
ca o stare de normalitate impostura,
non-valoarea și confuzia.

Am avut o conferință asemănătoare la Constanța, zilele trecute și am întrebat de noile concepte care se cer, cum ar fi eurocredința, nu-i așa, eurodragostea, europatriotismul, să ne ambalăm cu toții într-un soi de administrație stupidă, în care sufletul nostru și al oricărei națiuni nu corespund. Această dilatare nu merge decât în zona financiară, în zona euro. Or dragostea de țară este ca dragostea de mamă. Iar „drepturile omului” ar fi trebuit să răspundă prezent. Unde sunt „drepturile omului” de 17 ani în această țară?

Joseph de Maistre spunea: *“Nu cunosc nici un om. Eu știu francezi, italieni și de la Montesquieu am aflat că poți să fii persan, dar omul ca atare nu l-am întâlnit”*. Spun și citatul lui Țuțea, când l-a întrebat o oarecare „jurnalistă de la drepturile omului” cum stă treaba cu drepturile omului, i-a zis: *«Cucoană, nu sunt om, eu sunt Petrică a lu’ Marișica»*. Acest „față către față” creștin ne responsabilizează față de bunul Dumnezeu. Este un moment de toaletă creștină, pe care eu îl văd făcut cu noblețe sufletească, cu inteligență românească, cu bună credință și dacă nu vor reuși să ne smintească, noi trebuie să ne întoarcem la identitatea și autoritatea identității noastre, neavând pretenția că putem să-i facem bine pe alții, pentru că, vorba lui Soljenițân, *„cu sănătatea mea nu te pot face pe tine bine de boala ta”*. Avem istorii paralele, avem destine. Pe noi, creștinismul ne-a ajutat să transcendem o zonă de mare dificultate a istoriei și noi nu ne putem lepăda, noi nu putem să Îl marginalizăm pe Dumnezeu, să Îl punem pe locul doi. Hristos a spus: *«Eu sunt Calea...»*. Noi nu facem parte din acea populație a globului care a zis: *«Găsim noi alte căi»*. Pentru noi, **credința ortodoxă nu este o chestie de decor, de alternativă politică, de democrație.**

Se făcea un film cu 27 de personalități, fiecare să vorbească din partea țării sale despre opera de artă care l-a marcat cel mai mult și nu știu prin ce întâmplare m-au ales pe mine să vorbesc din partea României, m-au rugat de la Bruxelles. Și eu am spus: „Nu e nici o operă de artă a secolului 20 care m-a marcat” și mi-a spus: «Cum așa, nu e nici un fel de operă!?». Mi-am pierdut și vreo 20 de minute cu o secretară de acolo care, săraca, cred că s-a și speriat, eu spunându-i că Hegel, marele filosof german a spus că „arta secolului 20 va muri sub suflul rece al conceptului”. Și zic: «A avut dreptate! Restul a murit sub suflul rece al pornografiei, al violenței, al marketingului și al mercenariatului economic». Bineînțeles că n-a înțeles. Arta care te poate trezi, **arta de tip mărturisitor eu n-am văzut-o în secolul 20**. Eu în secolul 20 am văzut arta artistului autonom, foarte frumoasă, foarte interesantă, cu enorm de multe posibilități ale frumosului și în zona esteticului, dar fără transcendență. Și zic: «Nu m-a tulburat!». Eu chiar am făcut vreo 15 ani de arte plastice. Nu m-a tulburat. Pe mine mă tulbură arta mărturisitoare, cea care te poate lega de bunul Dumnezeu. Până la urmă am spus totuși că Brâncuși m-a marcat, pentru că există acolo în ansamblul dedicat eroilor care au murit la 1916... N-am să vorbesc decât despre coloana fără de sfârșit, care este romboidală. Coloana infinitului are acele romburi succesive care, din profil văzute, sunt profilele unor coșciuge puse unul peste altul, iar dacă știți, coloana se termină cu o jumătate de romb, ca un coșciug deschis. Și mie mi se pare fundamentală și tragică ca un strigăt al acestui neam această lucrare în care sicriu peste sicriu este pus și rămâne un capac deschis de etern sacrificiu pe care acest neam l-a făcut în istorie. Poate în sensul acesta am fost tulburat. Și premoniția lui Brâncuși și faptul că și-a asumat într-o operă de artă jertfa aceasta aproape continuă a neamului românesc. **(Craiova - 15 martie 2007)**

„Oorabilitatea” unor enoriași, o îngreunare a activității preotului

Pr. prof. univ. dr. GHEORGHE I. DRĂGULIN

Prin acest titlu înțelegem pretențiile unei categorii de parohieni la o stimă și o considerație deosebită în viața comunității. Nu este greu de ghicit că astfel de aspirații pricinuesc greutatea preotului prin nemulțumirile, criticile sau revendicările asemănătoare ale celorlalți membri ai comunității.

Pentru cei care au construit biserica sau au alte realizări de o importanță remarcabilă, tradiția românească mai veche are noțiunea de ctitor. Este cazul cu credincioșii care au donat terenul, au înălțat clopotnița sau au zidit casa parohială. Oamenii de astăzi cu greu își mai aduc aminte că odinioară existau „chilii” pentru săraci sau pentru bătrâni în jurul bisericii. Ne gândim la parohiile Hagiu și Icoanei din București. Tot aici au funcționat instituții mai mari de practicare a milei creștine. Amintim doar Așezământul Mitropolit Ghenadie Petrescu din strada Labirint, Azilul Episcopul Calist din jurul bisericii Delea Nouă și Așezămintele Brâncovenesti de la Domnița Bălașa.

De obicei urmașii sau rudele ctitorului sfântului locaș așteaptă un spor de considerație. Se înțelege că acestora, slujitorul altarului va și să le arate recunoștința și pomenirea cu laude pe care o poartă celui care a înălțat biserica la care el acum își desfășoară activitatea.

Și față de membrii Consiliului parohial și ai Comitetului de doamne, preotul își manifestă o evidentă stimă. Întâlnirea aproape cotidiană cu ei și împreună-lucrarea în via Domnului creează o legătură de suflet senină și activă.

Dragostea și jertfelnicia înaintașilor evlavioși pentru înălțarea sau reparația unei biserici, a unei mănăstiri, a unei capele sunt recunoscute de așa-zisul drept ctitoricesc. Acesta îngăduie înmormântarea lor în sfântul locaș sau în imediata lui apropiere, precum și pictarea tabloului ctitorului într-o parte a ușii de la intrare, în tabloul votiv.

Sunt însă cazuri în care donatorii unor obiecte minore ridică mari probleme de considerație exclusivistă. Un candelabru de la un imobil demolat sau o icoană obișnuită nu pot impune preotului să le rezerve locul cel mai important din sfântul locaș. Mulți nu știu că aici există un program iconografic al lui, care nu trebuie să fie schimbat. Acesta prevede ca sfinții arhieriei să fie pictați în altar, mucenicii în naos, iar călugării în pronaos. Impunerea arbitrară a unei icoane oarecare ar perturba această orânduială și ar da impresia de prost gust și de neștiință în cerințele erminiei.

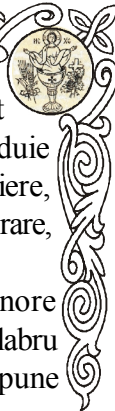
Făță de astfel de enoriași se cuvine să amintim înțelesul biblic al noțiunii de jertfă. El poate fi citit încă de pe primele pagini ale **Vechiului Testament**. Dintre cele două feluri de jertfă, numai aceea a lui Abel a fost bineprimită cerului. Iată de ce se oferă lui Dumnezeu numai persoane, daruri și animale în stare perfectă. Creștinul care nu are un ochi sau un deget la mâna dreaptă, după canoane, nu poate deveni preot ca să slujească Domnului la altar.

Altă regulă care se cere amintită aici impune ca elementele afierosite cultului să nu mai aparțină donatorului.

Aceeași concurență pe bază de onorabilitate, cu neplăcerile respective, se observă și în cazul Sfintei Cununii, ca „să nu se vadă miresele una cu alta”.

Se pot enumera și alte aspecte frapante. Creștinul obsedat de evidențiere nu se împărtășește din potir cu ceilalți, ba chiar vine cu linguriță proprie. Sâmbăta, după Sfânta Liturghie, la pomenirea morților, acesta cere să i se slujească parastas individual.

Trebuie să ne amintim că Sfântul Apostol Pavel precizează, spre luminarea tuturor, taina unității în Hristos pe care

Biserica Ortodoxă o propovăduiește de veacuri: „*Un Domn, o credință, un botez*” (Efes. 4, 5).

Se știe că nimeni nu a contactat vreodată vreo boală de la botezul prin afundare sau de la potirul împărtășirii comune.

Mai înainte de aceasta, individualismul unor creștini obsedați de orgoliu îi face să ceară să fie spovediți din ușa altarului, în cazul că nu se duc direct la Patriarhie. Tot așa procedează și cu lumânările cu care dau liturghia, solicitând ca ele să ardă neapărat pe sfântul altar.

Sunt și alte cazuri cunoscute. Cu toate că obiceiul îndătinat rânduiește ca Simbolul credinței sau Crezul să fie rostit de toți cei prezenți la slujbă, unii insistă ca nepotul lor de câțiva ani să-l recite în mijlocul bisericii.

*

Față de excepțiile relatate mai sus, trebuie să amintim neapărat că majoritatea enoriașilor noștri înzestrează biserica parohială, o înfrumusețează și o frecventează cât mai des. Se impune totuși ca duhul în care aceste acțiuni se desfășoară să fie mai luminat.

Așadar, membrii organismelor parohiale să nu aibă pretenții exagerate de precădere în sfântul locaș. Faptul că li s-a încredințat această demnitate constituie el însuși o răsplată duhovnicească și o dovadă de recunoaștere a vredniciei lor.

Nici donatorii și ajutătorii bisericii să nu pretindă repetate mulțumiri din fața amvonului, pentru daniile făcute. Acestea ar putea face impresia că preotul este un lingușitor și un manipulator de opinii. De asemenea nu este recomandabil să condiționeze darurile lor de inscripționarea numelor proprii pe pereții picturii, pe scaune etc.

Cu toții, preoți și păstoriți, să ne amintim de îndemnul apostolului: „*Ori de mâncăți, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le faceți*” (I Cor. 10, 31). Față de milostenia sau de donația lor, strămoșii noștri conchideau simplu: „fie înaintea Sfântului” pentru veșnicie.

Nume din cartea vieții

Sarra – soția lui Avraam

Corneliu C.

„Prin credință, și Sarra, cu toată vârsta ei trecută, a primit putere să zămislească fiu, fiindcă a crezut în credințioșia Celui ce-i făgăduise” (Evrei 11, 11). Din punct de vedere biblic, aceasta este portretul final și caracterizarea divină a Sarrei. Sarra este o femeie credincioasă lui Dumnezeu. Biblia confirmă credința soției lui Avraam în Dumnezeu.

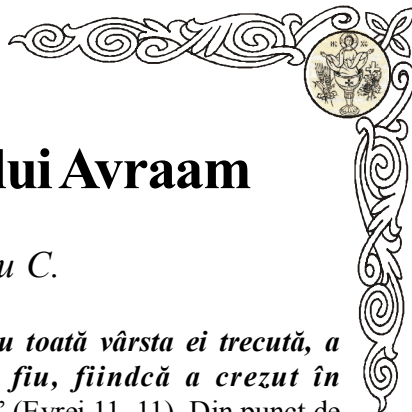
Portretul Sarrei nu va lipsi niciodată din istoria credinței. Istoria credinței lui Sarra este măreață, iar ca soție a lui Avraam, tatăl tuturor credincioșilor, strălucește, căci ea a rămas, cu toate meandrele vieții, un model de credință și virtuți familiale.

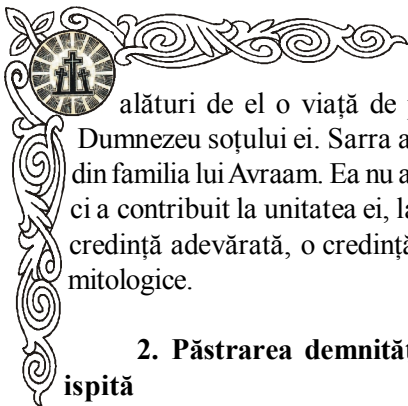
Credința Sarrei, soția lui Avraam, se manifestă prin:

1. Ascultare de soțul ei, care primise revelația de la Dumnezeu

Desigur, nu a fost ușor să lepede credința politeistă pe care o moștenise de la părinții ei. Dar ea a ascultat de soțul său Avraam, omul unic al vremurilor sale, omul care vedea îngeri, cu glasuri divine în suflet, care a primit marea revelație de la Dumnezeu. O nouă concepție de viață, o nouă credință, un nou și unic Dumnezeu a primit Sarra prin soțul său Avraam. Ea este alături de el o propagatoare a credinței monoteiste, a credinței într-un Dumnezeu unic și adevărat, în acele vremuri de credință a popoarelor și triburilor în zeii lor, de credință în idoli.

„Domnul zisese lui Avraam: „Ieși din țara ta, din rudenia ta, și din casa tatălui tău, și vino în țara pe care ți-o voi arăta... Avraam a plecat cum îi spusese Domnul...” (Gen. 12, 1, 4)

Sarra a ascultat pe Avraam și l-a urmat, ducând alături de el o viață de pelerin spre țara promisă de Dumnezeu soțului ei. Sarra a contribuit la unitatea credinței din familia lui Avraam. Ea nu a determinat o divizare a familiei, ci a contribuit la unitatea ei, la unitatea neamului lor printr-o credință adevărată, o credință mântuitoare, superioară celei mitologice.

2. Păstrarea demnității de soție în momentele de ispită

Sarra și Avraam au trecut prin momente dramatice pentru familia lor, dar au rezistat ispitelor și încercărilor din viața lor.

În două rânduri Avraam a crezut că viața sa este în pericol din cauza frumuseții soției sale, dar Sarra a rămas fidelă soțului ei în ciuda insistențelor celor puternici și bogați. Ea a rămas credincioasă Dumnezeului adevărat, în Care a crezut, și lui Avraam, pe care l-a iubit și l-a stimat mai presus de ofertele și tronul regelui. Ea n-a schimbat cortul cu palatul, ci a rămas sub protecția lui Dumnezeu, Care prin puterea Sa a apărât-o atunci când soțul ei n-o mai putea apăra. Credințioșia ei este un luceafăr strălucitor pentru fete și femei, din vremea ei și până astăzi.

3. Încrederea că Dumnezeu își îndeplinește făgăduințele

Sarai înseamnă „prințesa mea”; Sarra înseamnă „prințesa”.

Dumnezeu a schimbat numele ei din Sarai în Sarra. De ce? Pentru că din prințesa lui Avraam, Dumnezeu o face prințesa genului feminin. Onoarea ei, credința ei o face prințesa femeii istoriei.

Ce multe au rămas ca moștenire de la Sarra pentru femeia credincioasă!

Sarra a avut și ea slăbiciunile ei.

La început a râs atunci când mesagerul lui Dumnezeu i-a spus că la bătrânețe va avea un fiu, apoi a vorbit nu cu

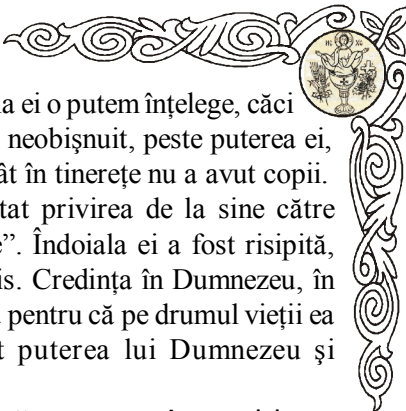
suficientă încredere către trimisul cerului. Ea a privit mai întâi la ea, la împrejurări, la circumstanțe. Îndoiala ei o putem înțelege, căci la vârsta ei a avea un fiu e un lucru neobișnuit, peste puterea ei, supranatural, cu atât mai mult cu cât în tinerețe nu a avut copii.

Dar atunci când și-a îndreptat privirea de la sine către Dumnezeu „s-a luminat de bucurie”. Îndoiala ei a fost risipită, căci Dumnezeu este Cel ce a promis. Credința în Dumnezeu, în credincioșia Lui, a biruit. Și aceasta pentru că pe drumul vieții ea a umblat cu Dumnezeu, a văzut puterea lui Dumnezeu și credincioșia Lui.

Chiar dacă vârsta ei era înaintată, ea a crezut în promisiunea lui Dumnezeu că-i va da un fiu.

Convingerea că Dumnezeu își îndeplinește făgăduințele, că „*la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu puțință celui ce crede*” (Mt. 9, 23), a făcut-o să aștepte cu răbdare și încredere, ca Dumnezeu s-o binecuvânteze, îndeplinindu-și, împotriva imposibilului firii, promisiunea făcută ei și lui Avraam, că le va da un fiu, care să fie continuatorul credinței pe care Avraam o primise de la Dumnezeu prin revelație, un salvator de la pieire al neamului și un moștenitor al țării făgăduinței. Dumnezeu și-a împlinit promisiunea față de Avraam și Sarra și El o împlinește față de oricine își pune încrederea în El.

„*Căci nici un cuvânt de la Dumnezeu nu este lipsit de putere*” (Lc. 1, 37) și „*toate făgăduințele lui Dumnezeu, oricâte ar fi ele, toate întru El sunt „DA”*” (2 Cor. 1, 20)

ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT

De ce este Ștefan cel Mare și Sfânt?
Ne spun ctitoriile sale
Zidite cerescului veșnic Cuvânt
Și sângele-atâtor jertfiți pe pământ
Și-o cruce în zărilor-astrale.

De ce este Ștefan cel Mare și Sfânt?
Străbunii ne spun din morminte,
Din brazdele unde-odihnesc în pământ,
Din bobul de grâu ce-n prescură e frânt,
Ne spun ale lor oseminte.

De ce este Ștefan cel Mare și Sfânt?
Monahii ne spun, bunii îngeri
Și-un vultur pe-o cruce de aripi în vânt
Și-n lacrima doinei al dorului cânt,
Ne spun ale neamului plângeri.

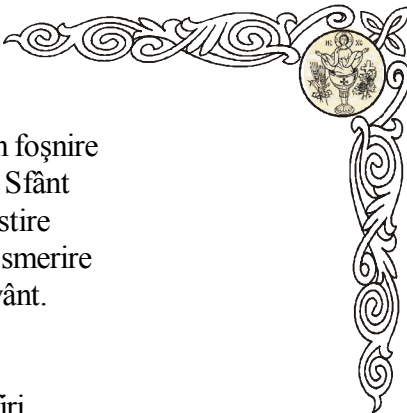
De ce este Ștefan cel Mare și Sfânt?
Ne spune sihastrul în stâncă
Și Domnul ce fruntea își pleacă-n pământ
În fața cerescului veșnic Cuvânt,
Smerindu-se-n rugă adâncă.

De ce este Ștefan cel Mare și Sfânt?
Și cine nu poate-nțelege,
Când brațul și pieptu-i ne-au fost scut ne-nfrânt
Spre-a fi-n vatra țării eternul Cuvânt
Și-n neam a iubirii Lui lege!

*13 iunie 2008, Constanța
Preot Costică Moroianu*

SE ROAGĂ ȘTEFAN ÎN SMERIRE

Stau codrii de vorbă-n foșnire
Că Ștefan cel Mare și Sfânt
Își face și-n duh mănăstire
Și fruntea își pleacă-n smerire
Cerescului veșnic Cuvânt.

Îl află născut în altarul
Ce e Betleem multor firi,
Îl află-n prescuri și-n paharul
Ce-adună în sine amarul
Și sângele-atâtor martiri.

Și Golgota, Putna ne este,
Pe turlă o cruce-a-nălțat
Presus de-ale munților creste,
De veacuri dând lumii de veste
Că-n neam e Hrisos înviat.

Se roagă Ștefan în smerire,
Cu fruntea plecată-n pământ
În freamăt de codri-n doinare,
Să fim în Hristos în unire,
Se roagă Cuvântului Sfânt,

Și țara întreagă să fie
Și-aici pe pământ, și în cer,
În Domnul Cuvânt, în vecie,
Să afle și-n noi ctitorie
Cerescul, eternul Mister.

*6 noiembrie 2008, Constanța
Preot Costică Moroianu*

N-am venit să stric Legea ci să o plînesc (Mt. 5: 17).

Iubirea aproapelui este plînirea Legii (Rqm. 13:10)

Cartea Ortodoxă prin Poștă

Prin acest serviciu puteți comanda cărți de la editurile ortodoxe din țară (peste 300 de titluri), precum și icoane, tămâie, mir, cruciulițe, veșminte, epitaf, prapori, calendare, agende, felicitări etc.

Lista detaliată a acestora se găsește pe site-ul **www.rugulaprins.go.ro** sau, la cerere, se poate trimite prin poștă (gratuit). Cărțile Editurii Agaton și revistele Porunca Iubirii se oferă cu reducere de 30% dacă se comandă de minim 100 lei.

Tel. /Fax: 0268.211290; 0740.798366

e-mail: cartea.ortodoxa@gmail.com

Editura Agaton: OP 1, CP 10 cod 505200 Făgăraș, jud. Brașov

Faceți cunoscută

“PORUNCA IUBIRII”

tuturor oamenilor!

EDITURA AGATON

Cărți disponibile

Arhim. Teofil Părăian

- **Credinta lucrătoare prin iubire – predici la duminicile de peste an –** *Arhim. Teofil Părăian (30 lei); (20x13,5; 480 pag.)*
- **Sărbători fericite! Predici la praznice si sărbători –** *Arhim. Teofil Părăian (14 lei); (20x13,5; 256 pag.)*
- **Cum putem deveni mai buni. Mijloace de îmbunătățire sufletească. Îndrumător ortodox.** – *Arhim. Teofil Părăian; (28 lei); (20x13,5; 472 pag.)*
- **Cu fata spre vesnicia fericită –** A doua venire a Domnului Hristos. Judecata de Apoi. Raiul si Iadul. Împărăția lui Dumnezeu **(9 lei)** – *Arhim. Teofil Părăian*
- **Rugăciunea – piatra de încercare a tuturor lucrurilor –** *Arhim. Teofil Părăian (12 lei); (20x13,5; 192 pag.)*

Părintele Arsenie Boca

- **Mărturii din Tara Făgărasului despre Părintele Arsenie Boca (*)** **(7,50 lei; 128 pag.)**
- **Noi mărturii despre Părintele Arsenie Boca (**)** **(7,50 lei; 130 p.)**
- **Alte marturii despre parintele Arsenie Boca (***)** **(7,50 lei; 130 p.)**
- **Ridicarea căsătoriei la înălțimea de Taină – Îndrumător duhovnicesc –** *Părintele Arsenie Boca (9 lei; 160 p.)*
- **Pravila albă. Sfaturi pentru cei căsătoriti –** *Părintele Arsenie Boca (2,20 lei; 64 pag.)*
- **Fereastra Sâmbetei (poezii) –** *Maria Gabor.* Poezii inspirate de locurile pe unde a trecut Părintele Arsenie Boca (Prislop, Drăgănescu, Sâmbăta, Sinaia) **(7 lei; 158 p.)**
- **A házasság felemelése a Szentség magaslátára (Lelki útmutató) –** *Arsenie Boca atya* (Ridicarea căsătoriei la înălțimea de Taină - în lb. maghiară) **(11,50 lei; 196 pg.)**
- **Lelki Gyongyszemek –** *Boca Arzenije atya tanitasaibol* **(Mărgăritare duhovnicesci – Părintele Arsenie Boca- în lb. maghiară)** **(10 lei; 190 p.; Iasi)**

Autori diversi

- **Ortodoxie si erezie. Religie si magie. Preotie si masonerie –** *Pr. Dan Bădulescu (12 lei; 192 pag.)*
- **Rugăciunea lui Iisus – Unirea mintii cu inima si a omului cu Dumnezeu –** *Îndrumător duhovnicesc – Ierod. Paraschiv Cleopa, Arhim. Mina Dobzeu (8 lei; 128 pag.)*
- **Crestinismul – sufletul neamului românesc. Despre frumusețea si puterea credinței creștine, dar si despre pericolele ce o pândesc.** **((14 lei; 260 pag.)**
- **Calea spre fericire.** Scrisori trimise din închisoare celor dragi - *studentul Valeriu Gafencu (2,20 lei); (14,5x10,5; 64 pag.)*
- **Mestesugul bucuriei.** Cum dobândim bucuria deplină, ce nimeni n-o va lua de la noi – *Monahia Siluana Vlad (13 lei; 288 p.)*
- **Adevăratul Mormânt al lui Iisus Hristos – Cristian Serban – (6 lei); (96 p.)**

- **Hristos sau idolii secolului XXI? Tinerii la răscruce** – *Pr. Nicolae Tănase* (12 lei; 192 pag.)
- **Lumina lui Hristos vine numai la ortodocsi- Sfânta lumina de la Mormântul Sfânt - Fabian Seiche (9 lei);** (152 pag.)
- **NOU: Conflict între “legile” științei și minunile credinței** - *Pr. Dan Bădulescu* (12 lei; 190 p.)

Romane, memorii, poezii, povestiri

- **NOU: Împărăția veșnicei Iubiri - Povestiri duhovnicești** - *Pr. Costică Moroianu* (160 p.; 9 lei)
 - **Reportaje de razboi (Ard malurile Nistrului; Am luptat în Crimeea; Cu submarinul „Delfinul” la asediul Sevastopolului)** – *Virgil Gheorghiu* (18 lei; 352 pag.)
 - **Cuvioasele animale** – *Maria Gabor*. Poezii religioase pline de inedit și de duh, despre mântuirea omului și - prin om, a creației. ((5 lei; 128 pag.)
 - **Din isprăvile lui Pisic Mic** – *povestire de Florica Elena Lorint; ilustratii color de Alexandru Stănescu* (9 lei; A4 cartonată)
- Revista **Porunca Iubirii**:
- Anii 2001-2009 (6 nr. / an): **3 lei/ex.**

Pentru comenzi: Asociația Pentru Isihasm, O.P. 1, C.P. 10, cod 505200 Făgăraș, jud. Brașov; tel. **0268.211290; 0740.798366**; e-mail: cartea.ortodoxa@gmail.com

TALON DE ABONAMENT

(un abonament pe 1 an cuprinde 6 reviste)

Nume si Prenume (sau Institutie)
Str. **Nr.** ... **Bl.** **Sc.** ... **Et.** . . **Ap.** ...
Cod **Localitate** **Sector** .. **Judet**
Telefon **Fax** **e-mail:**
Cod fiscal (dacă doriți factură) **Functia / Profesia**
Cod Numeric Personal - CNP

Doresc un număr de abonamente la publicația “**PORUNCA IUBIRII**”, începând cu nr., pe o perioadă de:

- ☐ 6 luni (3 reviste): **9 lei** - România;
☐ 1 an (6 reviste): **18 lei** - România; 15 € - Europa; 20 \$ - Restul lumii
☐ 2 ani (12 reviste): **36 lei** - România; 30 € - Europa; 40 \$ - Restul lumii

Am achitatlei, cu mandatul poștal nr. data, la adresa:

Cișmăleanu Elena (API), OP 1, CP 10, cod 505200 Făgăraș, Jud. Brașov
 Pe mandatul poștal, în “locul de corespondență”, scrieți: “*Contribuție pentru revista Porunca Iubirii*”. Talonul de abonament se trimite într-un plic la aceeași adresă.

Porunca Iubirii

Editor

Asociatia Pentru Isihasm

Consilier edit.: Pr. conf.univ. dr. C. Necula

Revista apare cu binecuvântarea

Arhiepiscopiei Ortodoxe Sibiu

Director: Ing. Ioan Cișmăileanu
0766.371570; 0268.211290

e-mail: cismileanu_ioan@yahoo.com

Redactori: Fabian Seiche

prof. George Căbaș,

Corector: prof. Simu Veronica

Grafician: ing. Alexandru Stănese

Tehnoredactare: Ioan Cismăileanu

Difuzare (comenzi, abonamente):

ing. Elena Cișmăileanu: **0740.798366**

Alida Bălăceanu: **0268.211290** (tel./fax)

e-mail: cartea.ortodoxa@gmail.com

Gruparea revistei

- Pr.prof.univ.dr. Ghe. I. Drăgulin

- Pr. Dan Bădulescu

- Dr. Iosif Niculescu

- Ing. Ioan Cișmăileanu

- Prof. George Căbaș

- Fabian Seiche

Adresa

redactiei si asociatiei

OP 1, CP 10, cod 505200 Făgăraș, jud. Brașov

email: edituraagaton@gmail.com

http: // www.rugulaprins.go.ro

Cod Fiscal: RO 9682963

Autoriz. (Hot.Jud.) 3342/153/19.06.97

*

ISSN 1453 - 7567

Periodicitate: 6 nr. / an

Anul 11 - Nr. 66 (6/ 2008)

Important

● Invităm cititorii (preoți și mireni) să ne trimită materiale pentru publicare prin poștă sau prin e-mail: edituraagaton@gmail.com.

● Opiniile exprimate în materialele publicate aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat poziția redacției

● Materialele publicate nu pot fi reproduse în alte publicații, decât cu acordul redacției și cu specificarea sursei.

Persoanele juridice pot achita și în contul în lei a Asociației Pentru Isihasm nr. RO45RNCB0055006918440001 deschis la BCR - Suc. Făgăraș; CIF: RO9682963

Persoanele din străinătate pot plăti în următoarele moduri:

- Cu mandat postal *Eurogiro*, *Money Gram* sau *mandat postal internațional*, pe adresa: *Cismăileanu Elena, str. Campului, bl.4, sc.A, ap.18, cod 505200 Făgăraș, România*
- Prin rețeaua **Western Union**, pe numele Cismăileanu Elena, Făgăraș, România

Dacă doriți să ne transmiteți numele, țara și suma trimisă, folosiți telefoanele +40.0268.211290 ; +40.0740.798366; sau e-mail: edituraagaton@hotmail.com